

A MI SZINHÁZUNK

134.

SZELLEMJÁRÁS

VIGJÁTÉK 3 FELVONÁSBAN.

IRTA :

TÉCSŐI TÉCHY KATA

SZALÉZI MŰVEK, RÁKOSPALOTA

A SZINMŰVEK RÖVID TARTALMA

130. szám. A törpék második karácsonya.

Karácsonyi játék 1 felvonásban. — Irtó Szommer Károly. — 15 gyermekszereplő. — Szín: Tisztás a fenyőerdőben. — Ára 80 fillér.

Jászayné Holczér Magda sorozatunkban megjelent bájos mesejátékának folytatása ez a kis színmű. A kis törpék most is olyan együgyűek, édesek és jószágosak, mint a multban és a szépen csengő rímek nyomán bájos karácsonyt varázsolnak maguknak és az erdő két kis árvájának. Hatásos, poétikus és könnyen betanítható karácsonyi játék.

131. szám. Földvásár.

Falusi tréfa 1 felvonásban. — Irtó Jós Ferenc. — 3 férfi és 2 nőszereplő. — Szín: Kiszgazda-udvar. — Ára: 80 fillér.

Furfangos és komplikált földvásár képezi tárgyát ennek a kacagtatóan mulatságos és élethű fali vígjátéknak. Csománé asszony haragszik a férjére, mert az birtokvásárlás ürügye alatt reggelig tartó alkudozásokat folytat Tálás gazdával. Az egyezkedés színhelye a falu kocsmája s ez a tény igen gyanus színben tünteti fel a dolgot. Még jobban megijed, mikor megtudja, hogy férje nemhogy vásárolni készül, hanem még a saját földjét is el akarja adni. Már-már kitör a családi háború, mikor kiderül, hogy az egész állítólagos földvásár csak arra jó, hogy a két sógor olcsón megszerezze Firnájsz úr földjét. A két asszony elismeréssel és ijedelemmel adózik férje eszének, amely rövidesen még az övékén is túljár.

132. szám. Ne hagyd becsapni magad!

Falusi tréfa 1 felvonásban. — Irtó Jós Ferenc. — 4 férfi és 1 nőszereplő. — Szín: jobb módú gazdaember szobája. — Ára 80 fillér.

Jóízű és mulatságos parasztkomédia, amely arról szól, hogyan jár túl Durák gazda a minden hájjal megkent pesti ügynök eszén. Pióca úr, aki porszívógépekkel házal, holmi minisz-

SZELLEMJÁRÁS

AZ ELŐADÁS JOGÁT FENNTARTJUK

Az előadás megtartását az illetékes hatóság a szerzői előadási engedély bemutatása után engedélyezheti. 109.000/1932. VII. B. M.

A **Szalézi Művek** kiadásában megjelent színművek engedélye e címen szerezhető be: Szalézi Művek, Rákospalota.

A példányszámok megvásárlásához kötött feltétel ezennel érvényét veszíti.

AZ ELŐADÁSI ENGEDÉLYEK ÚJ ÁRAI

Egy- és kétfelvonásos színmű	15.— Ft.
Háromfelvonásos színmű	25.— Ft.

A MI SZINHÁZUNK

134.

SZELLEMJÁRÁS

VÍGJÁTÉK 3 FELVONÁSBAN.

IRTA :

TÉCSŐI TÉCHY KATA

SZALÉZI MŰVEK KIADÁSA, RÁKOSPALOTA.

S Z E M É L Y E K :

özvegy MALMOSNÉ, penziótulajdonosné
BR. MAJMÓCZYNÉ
HEDVIG, a leánya
PINCSIHÁZY EUFROZINA, magánzónő
ZSIROSNÉ, vagyonos gazdálkodóné
MÁLCSIKA, a leánya
PAPPERLEPAPP FÁNI, magánzónő; } a penzió vendégei
JULIS NÉNI, szakácsnő Malmosnénál
ROZI, szobalány ugyanott
BAKANCSNÉ, házmesterné

Történik egy fürdőhelyen napjainkban

**A Magyar Királyi Belügyminisztérium 109000./1932 számú
rendelete alapján az előadás jogát fenntartjuk.**

**Az előadási jog
a kiadónál (Szalézi Művek, Rákospalota) is megszerezhető.**

I. FELVONÁS.

Szin: nappali szoba, egyúttal társalgó. Középen asztal, székekkel; egy fotolyös garnitúra, oldalt egy asztalka csecsebecsékkal, virág a vázában, képek a falon stb. Háttérben középen kijárat a folyosóra, egyik oldalon ablak, másik oldalon ajtó egy kis benyilóba.

1. JELENET.

Malmosné, Rozi.

MALMOSNÉ *(az asztalnál ül, leveleket, irásokat rendezget és jegyezget egy nagy könyvbe. Rozi előttül áll parancsra várva):* Így ni, most már ezzel s-rendben vagyok. A vonat nemsokára itt lesz, a táviratok szerint a báróné lányával, valamint Pincsiházy Eufrozina is megérkezik. Előbbiek részére a nagy sarokszoba, utóbbi részére a mellette lévő egyágyas van elkészítve. *(Rozihoz.)* Remélem, Rozi, a szobák teljesen rendben vannak?

ROZI: Igenis, kérem. Az ágyneműt még tegnap felhúztam, mosdóvíz, ivóvíz, bekészítettem én már idejében mindent. Ne tessék félni, nem hiányzik semmi. Csak azt nem tudom, hogy hát annak a kutyaházi nagyságának . . .

MALMOSNÉ *(megütközve):* Kutyaházi? Vigyázzon Rozi a nyelvére, ne beszéljen bolondokat. Pincsiházy az, nem Kutyaházi!

ROZI: Hát Pincsiházy *(félre)* hogy az ördög akárhová tegye a nevit. *(Fenn.)* Hát nem tudom, melyik mosdószervizt tegyem, a porcellánt vagy a bádo-

got. Gondoltam, tán elég jó lenne a bádóg is egy ilyen kutyafélének . . . Dehát azért mondom, megkérdem mégis . . .

MALMOSNÉ (*szigorúan, de jóindulattal*): Hallja, Rozi, én nem tűröm ám, hogy ilyen tiszteletlenül beszéljen a vendégekről! Az egy dúsgazdag, előkelő hölgy, ha furcsa neve is van, tisztelet illeti. Megkövetelem, hogy rendesen viselkedjék vele szemben és a porcellán szervizt adja neki. Érti?

ROZI (*ijedten*): Igenis. Jaj, csak ne tessék haragudni, hiszen ha köll, leszek én olyan tisztelettel, hogy na! . . . Dehát gondolhatná róla valaki, hogy olyan, mint más emberfia, mikor a neve is mutatja, hogy kutyaházból van szalajtva? (*Nevet, majd hirtelen komolyságot erőltetve, békitőleg.*) No nem szólok már többet, csak az a fő, hogy ne tessék haragudni. Hiszen tudja jól a nagyságos asszony, hogy a kedviért még a tűzbe is bemennék, már csak ilyen dolog miatt nem haragítom magamra! Tessék nyugodt lenni, kiszolgálom én olyan tisztességesen, még ha egy farka gyün a fajtájából, akkor is! (*Kintről autótülkölés hallatszik.*) Az autóbusz! (*Az ablakhoz rohan, majd nagy lelken-dezve.*) Nagyságos asszony, már itt is vannak, szaladok, segíték felhozni a csomagokat! (*Kirohan.*)

MALMOSNÉ (*fejét csóválva*): Szörnyűség, hogy milyen szeles ez a lány! Kutyaféle! Szörnyű! Igazán, ha nem ismerném, hogy milyen igyekvő, becsületes, jólelkű teremtés, nagyon megszidnám az ilyesmiért; dehát — Istenem, még jó, hogy nagyobb hibája nincs az ilyen szeleskedésnél. (*Gyorsan rakosgatva.*) No de hamar csináljunk egy kis rendet és fogadjuk az új vendégeket. Ezentúl vigyázni kell ám nagyon, hogy minden barátságos és rendes legyen, hogy jól érezzék magukat valamennyien. Bizony ezer szerencse, hogy ilyen néhez viszonyok között minden szobámat kiadtam.

Mondják, a környéken mind üresek a penziók. Hiába, nagy a drágaság, kevés a vendég, meg kell őket becsülni! (*Kívülről zaj, léptek hallatszanak.*)

2. JELENET.

Malmosné, majd Rozi elől, utána a báróné a lányával, elegáns útiruhában jönnek.

ROZI: Erre tessék kérem, itt van a nagyságos asszony. A csomagokat majd beteszem a szobába. (*El.*)

MALMOSNÉ: Isten hozta, kedves báróné. Örülök, hogy üdvözölhetem, Isten hozta! (*Általános üdvözlés.*) Remélem, kellemes útjuk volt s hogy jól fogják magukat érezni ezen a helyen.

BÁRÓNÉ (*öregedő, korához képest túlfiatalosan öltözött asszony, affektált orrhagon beszél*): Köszönöm, köszönöm, kedves nagysád, igazán kedves. Bizony az út elég fárasztó, de itt igen szép. A vidék elragadó. Igen, bizonyára jól fogjuk magunkat érezni, habár itt a hegyek között elég unalmas szokott lenni az élet, nemde?

MALMOSNÉ (*helyet kínálja őket, ő maga is leül*): Hát bizony, őszintén szólva, ez a kis üdülöhely valami sok szórakozást nem nyújt, különösen így ősz felé, de azért bátran mondhatom, hogy az én vendégeim soha nem szoktak unatkozni. Az én penzióm arról nevezetes, hogy mindig előkelő, jó családok látogatják, akik egymás között is igen jól szokták magukat érezni. Szép társas kirándulások napirenden vannak s ha az idő nem kedvez, a kirándulásokat, sétákat kedélyes kártyapartik váltják fel. De hiszen majd meggyőződik róla a báróné személyesen.

BÁRÓNÉ: Na ennek igazán örülök! Hallja, Hedvig? Ez igazán kellemes hír, nemde?

HEDVIG (*húszon felüli lány, unalmas, fitymáló arccal tekintget körül, rémesen affektál*): Na ja, annyit

csak elvárhat az ember! Ha már annyi ideig nélkülöznie kell a kultúrát, legyen legalább egy jó bridge-parti. Ez a legkevesebb.

MALMOSNÉ: Oh, a fiatal hölgyeknek akad itt más szórakozás is. Például, itt a tennispálya. Bármikor használhatják. Partner is lesz bőven, mert a szomszéd penzió vendégei is rendszerint lejárnak.

HEDVIG: Ah, azt nem. Gróf Balekházy soha meg nem bocsátaná, ha őnélküle holmi rossz játékosokkal állanék fel játszani. Ha elrontanám a stílusomat, hát szerencsétlenné tenném őt egész életére. Vigasztalhatatlan lenne bizonyára! Inkább a bridge-zőkkel tartok.

MALMOSNÉ: Amint a baronessznek kellemesebb.

3. JELENET.

Voltak, Rozi.

ROZI (*bejön, kezében távirattal*): Nagyságos asszony kérem, ezt a táviratot most hozták, tessék. (*Át-nyújtja, el.*)

MALMOSNÉ (*bárónéhoz*): Ugyebár, megengedi Báróné? (*Feltépi a sürgönyt, olvassa.*) Oh, be nagyszerű! Zsírosfalváról értesítenek, hogy Zsírosné és leánykája szintén még ma megérkeznek. Úgy látom, óhajom teljesül és még ma együtt le az egész kedves társaság.

BÁRÓNÉ: Kik érkeznek, ha szabad kérdezniem? Valami zsírosak? No csak, tán mégsem?

MALMOSNÉ: Zsírosné és leánya igen kedves emberek, egy jó barátnőm, aki személyesen ismeri őket, sokat mesélt róluk. Említette, hogy Málcsika igen kedves, jó kislány, a baronesszel bizonyára majd jól megértik egymást.

HEDVIG: Már mint, hogy én meg a Zsíros hölgy? Az a Málcsi? Ah!

MALMOSNÉ: Zsírosék dúsgazdag földbirtokos-familia,

Zsírosfalván laknak, saját kastélyukban. Habár egyszerű emberek, azért igen jól el lehetne tölteni az időt társaságukban. Van egy házasulandó fiú is a családban, egy huszárkapitány. Csakhogy ő sajnos, nem jöhet, nem hagyhatja el az állomáshelyét. Csak néha fog majd ellátogatni, no de akkor aztán lesz vidámság a fiatalság körében, mert mondja barátnőm, hogy víg ember és nagy gavallér.

BÁRÓNÉ (*jelentős pillantással Hedvig felé*): No ja! Ez igen kellemes, igazán kedves hölgy lehet az a Málcsi. Én meg vagyok róla győződve, hogy leányom szörnyen szimpatizálni fog azzal a kellemes hölgygel, nemde?

4. JELENET.

ROZI (*befut*): Nagyságos asszony kérem, megérkezett a másik nagysága is, most állt meg az autó, szaladok a csomagokért!

MALMOSNÉ: Igazán? No jó, csak szaladjon, de a nagyságát ide vezesse föl hozzám!

ROZI: Igenis. (*El.*)

BÁRÓNÉ (*felkel*): No, hanem akkor mi megyünk is, nem zavarjuk tovább kedves nagysád, majd addig szobánkba vonulunk és kissé rendbe hozzuk magunkat. Meg aztán egy kis pihenés sem fog ártani, megtört az a hosszú út! Isten Önnel.

MALMOSNÉ: Amint óhajtja Báróné. Igen, igen, csak pihenjék ki magukat, minden esetre. Sőt, ha óhajtják, a tízórait majd beküldöm a lánytól, hogy ne kelljen lefáradniok az ebédlőbe.

HEDVIG: No ja, ez jó gondolat, bizonyára kényelmesebb, ha nem kell érte mászkálni.

BÁRÓNÉ: Ah nagyon kellemes lesz, menjünk leányom. (*Mindketten el.*)

MALMOSNÉ (*kikiséri*): A viszontlátásra. (*Visszajön,*

miközben a székeket rendezgeti.) Hát ezek ugyan nem látszanak a legszeretetremlőbb hölgyeknek, különösen a lány, kissé túlelőkelőnek találom, de hát annyi baj legyen, hozzászoktaint én már, hogy ahány, annyiféle természet, az a fő, hogy vendég és hogy fizet. Én ugyan nem sokat törődöm a természetükkel. No lássuk a következőt. Neve után ítélve, ettől félek kissé.

5. JELENET.

Malmosné, majd Pincsiházy Eufrozina, kit Rozi tessékkel befelé.

MALMOSNÉ: Erre tessék, Isten hozta, kedves nagyszád. Én a háziasszony vagyok és nagyon örülök a szerencsének. Méltóztassék helyet foglalni! *(Közben kézfogás, üdvözlés, M.-né helytel kínál.)*

PINCSEHÁZY *(nagyon előkelő, kicicomázott, rettenetesen rövidlátó, öreg hölgy, lornyettel, óriási, szatyornak beillő retiküllel, bottal, egy csokor virággal és egy torz kiskutyával kezében belép, erősen lornyettezve, M.-nével ellenkező irányba indul):* Jónapot, jónapot. Pincsiházy Eufrozina vagyok, nagyon örülök. Na, végre, hogy megérkeztünk! Szörnyű hosszú út ez idáig. Szerencse, hogy még jó az összeköttetés, mert az én kis-lelkem bizony így is sokat szenvedett a hosszú úton. *(Kutyájához.)* Pufikám, édes kis magzatom, ugye ki vagy merülve? *(Malmosnéhoz.)* Látja, és az édes úgy tűr, mint egy hős. *(Körül néz.)* De milyen kedves egy szoba ez, milyen kényelmes pamlag. Ezt szereti az én aranyosom! No és kályha? Nincsen? Remélem, a részemre lefoglalt szobában van kályha, mert az én gyönyörűségem megfázik, ha hűvös esték vannak. Oh igen, kályha az okvetlenül kell. Már így is aggódom, hogy nem késő-e, mert ma is tüszentett egyet a drága. *(Körbejár,*

mindent közvetlen közelről megnéz, szemügyre vesz, Malmosné elképedve követi.) Hallom, asszonyom, hogy kutya nincs a házban. Ez megnyugtató. Hallom azt is, hogy már minden szoba ki van adva. Remélem, gyermek nem lesz a közelben? Oh, nagyon félek a gyermekes familiáktól, azokkal rendszerint háborúságban vagyok, no igen, mert ha gyermek, legyen az akármilyen jólnevelt, mind ellensége az állatnak, már pedig én nem engedem, hogy az én Pufikámat molesztálják. Hisz úgyis elég ideges szegénykém!

MALMOSNÉ: Legyen nyugodt, asszonyom! Lakóim között nincsen és nem is lesz gyermek. Előkelő felnőtt hölgyek mind, akik valószínű, hogy igen tiszteletben fogják tartani szeretett Pufikájának idegeit.

PINCSIHÁZY: No és a cselédség? Remélem, azokkal sem lesz baj, ugyebár?

MALMOSNÉ: Legyen nyugodt asszonyom, nem lesz baj, arról felelek.

PINCSIHÁZY: És mondja asszonyom, elég megbízható itt az állatorvos és elég közel lakik? Mert bizony, ha az én csöppségemnek — Isten őrizz — valami baja van, úgy én azonnal orvost hivatok. A minap is, képzelje, a sógornőmnél történt *(eközben leül)*, a drága nem akarta megenni a vacsoráját. Pedig kedvenc étele volt, májpástétom tojással és beledugta piciny orrocskáját és olyan szomorúan nézett rám, hogy a szívem majd megszakadt a fájdalomtól. Természetesen orvosért akartam szajlítani, mikor mondják, hogy legközelebb csak a szomszéd faluban találni orvost! Képzelműn kétségbeesésemet! Dehát azért én természetesen nem vártam meg a reggelt! Oh dehogy, hogy egyetlen boldogságom ott a karjaim között múljon ki? Oh dehogy! Egy lovászembert beküldöttem a faluba, aki aztán egy kölcsönkért fogaton kihozta az or-

vost! Igaz, fél éjszakát vártunk rá, amely alatt én nem húnytam be a szememet az izgalomtól, de legalább aztán megnyugtatott némileg.

MALMOSNÉ: Nos és mi baja volt a kutyusnak?

PINCSIHÁZY: Gyomorrontás! Megterhelte a gyomrikáját a drága. Es tudom is, hogy mitől. Ugyanis rájöttem, hogy a zserbós dobozt nyitva felejtettem és amint öltöztem, a kis huncut több mint a felét megtorkoskodta. *(Nevetve.)* A kis haszontalan! Mikor pedig tudja, hogy annyira aggódom érte. No de hál' Istennek, nem lett komolyabb baj, reggelre már jobban is lett.

MALMOSNÉ *(kinek arcán látszik, hogy befelé mulatott ezeken, komolyságot erőltetve)*: No hála Istennek.

6. JELENET.

Voltak, Rozi.

ROZI *(belép)*: Nagyságos asszony kérem, itt van az autóbusz-sofőr. Most megy ki a gyorsvonathoz és azt kérdezi, hogy érkezik-e ide vendég, mert akkor azokat is hazahozná.

MALMOSNÉ: Oh igen, mondja csak neki, hogy még három hölgyet várunk. Azok közül kettő egészen biztosan, de nem lehetetlen, hogy a harmadik is most érkezik. Mindenesetre nézzen szét, kellemetlen volna, ha az állomáson hagyná, mert csomaggal nem lehet bejönni gyalog.

ROZI: Igenis! *(El.)*

PINCSIHÁZY: Hát mi már itt mindent megnéztünk, most megyünk és lepihenünk kissé. Előbb azonban kérném asszonyom, hogy picikémnek egy kis tejes-teát és egy szelet kétszersültet küldjön fel, mert ő azt szokott tízórazni. Egy kis édesség még kerül a táskában, azt is kap utána. Bizony! Egyébként kérdezni akartam, hogy milyen itt a

konyha, mert ha nem francia, úgy majd Picikémnek külön kell, hogy főzzenek, mert ő a magyar konyhát nem bírja. Minden fűszeres árt neki, a zsíros meg pláne! Otthon vajjal főzetek számára mindent, azért is néz ki olyan jól a kis cukroska.

MALMOSNÉ: Természetesen asszonyom, ha hajlandó az erre irányuló külön kiadásokat fedezni, úgy csak rendelkeznie kell és meg lesz minden.

PINCSIHÁZY: Igen, igen, minden áldozatra hajlandó vagyok. A viszontlátásra asszonyom. Az ebéd hány órákor lesz?

MALMOSNÉ: Az ebéd pontban 2 órákor van. Ha hűvösebb idő van, itt benn a szomszédos ebédlőben, de most, amíg szép idők vannak, lenn a hallban szoktam terítettetni. Ott ilyenkor sokkal kellemesebb. A viszontlátásra.

PINCSIHÁZY *(erősen lornyettezve indul s a benyíló ajtaján akar kimenni)*: Ugyebár itt a kijárat?

MALMOSNÉ: Nem, nem kérem, a kijárat emitt van. *(Megfogja Pincsiházy karját és az ajtó felé vezeti.)* Parancsoljon.

PINCSIHÁZY: No és az ott milyen ajtó?

MALMOSNÉ: Az kérem egy kis benyílóba vezet. Valamikor ruhatár volt, ahol most egy kis könyvtárt helyeztem el, de más azután nem is fér el benne. *(Kinyitja az ajtót, kifelé tessékeli Pincsiházyt.)* Csak tessék bátran rábízni magát, asszonyom. Ugyanis le kell mennem a konyhába az ebéd után nézni, egyben elkísérhetem szobájába. *(Mindketten el.)*

7. JELENET.

Zsirosné, Málcsika, majd Malmosné.

ROZI *(hangja kívülről hallatszik)*: Igen, az az ajtó, csak tessék bemenni, ott a nagyságos asszony.

ZSIROSNÉ *(lehetőleg alacsony, minél molettebb, egészen egyszerűen és egészen falusi eleganciával öltözve. Kezében esernyő és retikül. Utána MÁLCSIKA: Igen egyszerű fiatal lányka. Nála is esernyő és retikül és egy kisebb papircsomag. Mindkettő egészséges, pirospozsgás, leri róluk a falusi jólét. Lassan, tekintgetve jönnek.)* Jónapot kívánok! *(Beljebb jön, néz, vár.)* Jó napot!

MÁLCSI *(szintén körülnézve)*: Mama, itt nincs senki!

ZSIROSNÉ: Látom, csak ne beszélj.

MÁLCSI: Hát akkor mit köszöntögetsz? *(Kuncog.)*

ZSIROSNÉ *(haragosan)*: Már megint illetlenkedsz? Hát ha valahova bemegy az ember, nem köszönni illik?

MÁLCSI: *Tovább kuncog.*

ZSIROSNÉ: Te, ha abba nem hagyod azt az ostoba vihogást!...

MÁLCSI *(kitörve)*: De amikor olyan muris, hogy itt állunk, oszt' nem gyün a csuda se! *(Kacag.)*

ZSIROSNÉ: Hát itt állunk, oszt' itt állunk, majd gyün valaki, ha akar! Hanem ha te nekem itt is folyton csak vihogsz, mint otthon — hallod — akkor itt is úgy nyakontörüllek ám, mint otthon! — azt előre is megmondhatom.

MÁLCSI *(a nevetést abbahagyja)*: Jó' van, csak ne kezd már megint, elég vót a vonatba'.

ZSIROSNÉ: Nem volt elég! Neked sohase elég. Beszélhetnék akár ítéletnapig, akkor sem volna elég. Pedig azt mondom, itt szót fogadj és eszeden járj! Azért hoztalak ebbe az előkelő penzióba, hogy egy kis előkelő modor ragadjon rád, mert olyan vagy, mint egy bugris parasztlány. Már pedig így a fenének se köllesz, habár annyi a pénzed, hogy akár ezt az egész fürdőhelyet megvehetnéd, hegyestül, völgyestül, cakumpakk. A finom embernek először pénz köll, aztán finom modor.

MÁLCSI: *Eközben a felfelé fordul, a képeket nézi.*

köztük felfedezi a női mellképet. Egyszerre hangosan felnevet.)

ZSIROSNÉ: Na tessék! *(Dühvel.)* Hát most mit röhögsz megint? Mi?

MÁLCSI *(alig tud beszélni a nevetéstől)*: Hát hogyan nevetnék, mikor ennek az asszonynak egy légy szállt az orrára s ő pont úgy bandzsít, mintha ezt nézné! Hahaha! Gyere csak, nézd csak! Hahaha!

ZSIROSNÉ *(már igen fenyegetőleg közelít Málcsi felé, amikor nyitlik az ajtó és belép Malmosné. Hirtelesen az ajtóra néz, majd lányához félhangosan)*: Szerencséd, te fakutya!

MALMOSNÉ *(ki félfüllel hallja a szót, ijedten megáll, félre)*: Jesszusom, még egy kutya, na, egyéb se kell! *(Lassan előre jön.)* Bocsnat, nem tudtam hogy van itt valaki, különben siettem volna. Úgyebár a vendéghölgyek. Zsírosné ötnagyságához van szerencsém? Nemde?

ZSIROSNÉ: Jónapot kívánok, igenis mink vagyunk azok.

MALMOSNÉ: Isten hozta önöket *(kezet nyujt Zsírosnének.)*

ZSIROSNÉ *(Málcsihoz)*: Köszönj, Málcsi!

MÁLCSI *(aki Malmosné belépése óta nagyon komoly)*: Kezit csókolom. *(Pukkedlizik.)*

MALMOSNÉ: Isten hozta kedvesem! *(kezet nyujt Málcsinak is, aki erővel kezet akar csókolni. El-elhárítólag.)* Nem szabad, drágám, nem szabad! Parancsoljanak helyet foglalni. Igazán örülök, hogy megérkeztek, így már végre mind itt vannak, akiket vártam. Azaz, dehogy is, egy hölgy hiányzik. Pedig csaknem biztosra vettem, hogy ő is most jön. Milyen kár, no de legkésőbb holnap itt lesz ő is bizonyára. *(Zsírosnéhez.)* Önöket annál is inkább türelmetlenül vártam, mert a mi közös ismerősünk, Dezsőfyné, már oly sok szépet és ked-

veset mesélt önökről és a társaságukban töltött vidám napokról!

ZSIROSNÉ: Igen? Oh, Dezsőfyné egy nagyon derék hölgy, tavaly egy penzióban nyaraltunk s ő mindig kitüntető szíves volt irányunkban. A lányomat igen kedvelte, sokszor elvitte magával a városba, oszt elmentek színházba, meg mozgóba is. Örült is Málcsi, mert igen jól tudja, hogy ha én rám vár, hát ugyan sohse lát komédiát, mert én ilyesmiért ugyan nem fogok soha elcsavarogni hazulról. Azér is osztán mikor hazamentünk, irattam vele egy szép levelet, amibe megköszönte a szívességét. Arra válaszolt Dezsőfyné és ajánlotta ezt a penziót. Így kerültünk ide.

MALMOSNÉ: És remélem, nem fogják megbánni, hogy idekerültek?

ZSIROSNÉ: Hát hiszen, ahol másnak jó, ott nekünk is jó, már pedig ezt a penziót azóta is csak dicsérni hallottam, akitől csak kérdezősködtem utána. Mondják, hogy itt mindig csupa előkelő mágnáshölgyek szoktak tartózkodni. Ez nekem mindjárt tetszett, nem magam miatt, mert én már ugyis csak az az egyszerű gazdálkodóné maradok, akinek születtem, hanem a lányomnak, a Málcsinak, akit ha szorgalmas, jó gazdasszonynak neveltem is, nagyon szeretnék egy kis finomságba mártogatni, hogy ragadjon rá valamennyi. A bátyja is csupa előkelő dáma körül forgolódik, mér ne legyen belőle is finom úri kisasszony? Pénze van hozzá, hála Istennek elég!

HALMOSNÉ: Ha így áll a dolog, miért nem adják valami előkelő intézetbe?

ZSIROSNÉ: Isten őrizzen! Az apja nem adná ki a házból semennyiért! De minek is! Hogy teletömjék a fejét mindenféle számárságokkal?! Így én a háta mögött vagyok, oszt ha nekivalót tanul, rábuzdítom, ha meg nem nekivalót, még idejekorán

kikalapálom belőle. Így jó az kérem, tessék elhinni. Én vagyok az anyja, én tudom, mi válik javára, mi nem.

MALMOSNÉ: Van benne valami! Mindenesetre.

ZSIROSNÉ: Igaz, ilyenkor eléggé nehezemre esik ott hagyni a gazdaságot, de hát mit meg nem tesz egy anya a gyerekéért? Különösen, mikor látom, hogy neki mily nagy öröme telik az ilyen kószálásban.

MÁLCSI (*aki már e beszélgetés alatt le-fel járkal, nézelődik, közben az ablaknál is áll, de legjobban szemügyre veszi Malmosnét*): Jaj, mama, olyan szép itt minden!

MALMOSNÉ: Örülök, hogy tetszik itt minden, legalább hiszem, hogy jól is fogja itt érezni magát.

MÁLCSI: Oh, itt nagyon jó lesz. Minden tetszik nekem, a legjobban pedig a néni. (*Malmosnéhoz húzódik.*)

ZSIROSNÉ (*megütközve*): De Málcsi! Hogy lehetsz ilyen tolakodó?

MALMOSNÉ (*nevetve magához öleli Málcsit*): Oh, de kedves, ennek még jobban örülök! Szóval mi már jóbarátnők leszünk! (*Zsirosnéhez.*) Dehogy veszem tolakodásnak, dehog. Sőt, inkább szeretem, ha a kislányok közvetlenek és őszinték. Őszinték és vidámak, az illik a fiatalságnak. Azt hiszem, Málcsikánál az utóbbiban sem lesz hiány, legalább is, ahogy hallomásból ismerem.

ZSIROSNÉ (*nyomatékkal*): Nna, nincs hiány, az bizonyos! (*Kívülről nagy zaj, szóváltás hallatszik.*)

MALMOSNÉ (*hirtelen felfigyel*): Mi az? (*Még mindig kívülről.*)

PAPPERLAPAPP FÁNI (*pergő nyelven beszél*): Persze, persze, így volt, meg úgy volt, aztán kisül, hogy senki sem hibás. Így szokott az lenni!

ROZI (*szintén kívül*): De kérem, tessék nekem elhinni...

FÁNI (*közbevág*): Ha akarom, hiszem, ha akarom,

nem hiszem. Dehát most már üsse kő, az a fő, hogy itt vagyok. Jó van, no! Csak mondja már, merre menjek, hol találok a nagyságát?

8. JELENET.

Voltak, Fáni, Rozi.

FÁNI (*öreg hölgy, meglehetősen normális öltözetben, kezében esernyő és egy kékításká, belép*): Jónapot, no ha nem is vártak valami szívesen, mégis itt vagyok épségben, még a nyakam sem törtem ki. (*Közelebb lépve az ámuló Halmosnéhoz.*) Ugye, kegyed a háziasszony?

MALMOSNÉ (*igent intve*): Isten hozta, igazán nem értem! . . .

FÁNI (*egyfolytában, miközben kezét fog, de oda sem figyel Malmosnéra*): Mindjárt gondoltam, hogy csakis kegyed lehet, mert hogy nincsen kalap a fején. Én Papperlapapp Fáni vagyok. Hát persze, akit olyan szívesen vártak küldöttséggel, zeneszóval, fehérruhás lányokkal! Mi? Ami igaz, az igaz, csúnyán elbánt velem a sofőr, hogy az ördög szántsa fel a hátát! Még a leszállásnál odaszólok a hordárnak, mondom, hogy ha a Malmos-penzióból autó vagy más alkalmatosság van kinn, hát előbb szóljon neki, hogy el ne menjen, mert még a személypoggyászt is ki akarom váltani. Azt mondja, de még a kezével is legyint az impertinens, hogy dehogy is megy az el kérem, hiszen tudja, hogy érkeznek többen. No mondom, akkor semmi veszedelem. Szaladok a poggyászt kiváltani, mire visszajövök — már alig szuszogtam a nagy sietéségtől, — hát uramfia, majd hogy le nem ültem meglepetésemben. Sehol egy jármű az egész környéken. Ránézek a hordárra, ő meg rám néz. No, mafla! És abban a pillanatban úgy elfutott a pulykaméreg, hogy kicsi tartott, hogy azt a két bamba

szemít ki nem kapartam! De láttam aztán, hogy nagyon be van ijedve, hát hagytam. Hanem bementem a forgalmi irodába és csaptam hirtelenében olyan kravált, hogy megemlegeti az az állomásfőnökióka, még ha véletlenül közlekedésügyi államtitkár lesz, akkor is! Ott aztán, mikor befejeztem, az a kisasszony, aki a távírónál volt, megkínált egy pohár vízzel és felajánlotta, hogy ha kipihentem magamat, akkor csak bízzam a csomagokat nyugodtan őrá, jöjjenek be gyalogszerrel és a csomagokat ő holnap a postakocsin okvetlen beküldi. El is fogadtam a tanácsot és betettem a csomagokat az irodába.

MALMOSNÉ (*ki az egészet megadással túrta*): Hát ez igazán kellemetlen, ki sem mondhatom, mennyire sajnálom. Pedig még külön megízentem a soffőrnek, hogy figyeljen és most kedves nagysád gyalog jött? Dehát ez borzasztó, azon a hosszú úton... de hisz ez lehetetlen, ilyen hamar!

FÁNI (*akitől eközben Rozi elszedte a csomagokat, esernyőt és leszedett róla két kabátot, egy lélekmelegítőt, egy sálát, kalapot*): Soh se sopánkodjon lelkem, azzal ugyan semmit sem segít rajtam. Csudát jöttem gyalog, csak nem képzeli, hogy szárnyas bocskor van a lábamon?! (*Hirtelen mozdulattal Zsirosék felé, akik néma álmélkodással nézik.*) Hanem én itt még be sem mutatkoztam. Papperlapapp Fáni vagyok, kérem, Jeremiásfalváról, az ottani postamesternének vagyok a nénje. (*Zsirosné szintén bemutatkozik, Málcsi pukkedlizik, mialatt Fáni megállás nélkül tovább beszél.*) Nagyon örülök a szerencsének, nem ismerősök véletlenül Jeremiásfalván? Nagyon kedves kis hely, csak az a hibája, hogy rettenetes nagy pletykafészek, már pedig nekem a pletykát nem bírja a gyomrom. Még is mondtam a húgomnak már nem egyszer...

MALMOSNÉ *(aki a bemutatkozási idő alatt Rozival suitog, miután a leányt kiküldte, hirtelen odalép):* Bocsánat, de nagyon érdekel, hogy milyen alkalmatosságon méltóztatott bejönni.

FÁNI: Ja, persze, hiszen azt még el sem mondtam! Nohát, elindultam az országúton, bizony nem valami rózsás hangulatban, azt elhihetik, mert hát a kézitáskát nem hagyhattam ott, abba van a legszükségesebb holmim, azt mondom, ha az a kisasszony, amilyen fiatal, ugrifüles, még elfelejti holnap beküldeni, hát én kuksolhatok itt minden nélkül. Hát amint ballagok, egyszer csak a hátam mögött felbukkan egy kétkerekű szamaras kordé. Két tejeskanna volt rajta mindössze. Egy nyápic kölyök ült rajta, csapdosta a levegőt az ostorával, mint egy őrült. No, mondom, ez az én emberem! Mindjárt meg is szólítottam, nem hozna-e ideig? Vállalkozott, hát én fel is másztam mellé az ülésre. Hanem, mondom aztán, ha én itt vagyok, nekem ne hadonásson, ha az élete kedves, mert nekem a türelem csak egy adagban adatott. Ha azt akarja, hogy a szamara gyorsabban menjen, szóljon nekem, én majd megböködöm az esernyőm végével, mert ha avval a ménkü ustorral rávág, oszt az meg kirúgja a drága fogsoromat, amit most csináltattam 300 pengőért egy Klájn nevű technikussal, hát én letépek mind a két fülét, az az egy bizonyos!

MALMOSNÉ: Remélem ez nem következett be?

FÁNI: Nem, hála Istennek, egészen vígan ideérkeztünk csak egyszer vágtam nyakon a kölyköt, mert következetesen az árok szélén hajtott. Mondtam neki, menjen beljebb, mert engem kilel a hideg, hogy belegurulunk. Úgy tett mintha nem is hallaná. Hát én már aztán csak még egyszer szóltam. Harmadszorra nyakon törültem. Mindjárt meghallotta, meg is értette! — Így kell ezekkel a nyavalyá-

sokkal, mert különben mind az ember életére törne, ahány csak van a világon! De most szeretnék egy kicsit megmosakodni, mert bizony elég poros vagyok. Hol is a szobám?

MALMOSNÉ: Azonnal jön Rozi és elkíséri a szobájába. *(Csenget.)* Csak egy percnyi türelmet kérek. *(Homlokát simítva.)* Jaj, hála Istennek, hogy nincsen nagyobb baj, minthogy a poggyász lemaradt. Úgy felizgatott ez az eset, ki sem mondhatom!

ZSIROSNÉ: Kellemetlen dolog az ilyen, ezer szerencse, hogy önagysága ilyen ügyesen tudott magán segíteni, mert ilyen nagy utat megtenni gyalog egy idősebb hölgynek . . .

FÁNI *(ki ezalatt a félretett táskáját elővéve, benne kotorász, az „idősebb“ szóra felkapja a fejét)*: No hát azért az országút idősebb volt mégis mint én, csak elbántam volna vele! Vannak nekem jó lábaim, nem lehet rájuk panasz. Odahaza minden vasárnap kigyalogolok az öcsémék tanyájára, pedig az is meg van két kilométer, na nem három. — Mert azért, hogy az egyik hugom postamesterné, azért mi nem a telefondrótból élünk ám. Az én familiám már Toldi Miklós idejében leggazdagabb családja volt a megyének! Úgy ám! Sok főispán meg polgármester kikerült az én atyámfiai közül! Csakhogy nincs az, ami volt régen. A viszonyok megváltoztak, a vagyonok meg leapadtak, aki jól akar élni, annak keresni kell. Manapság még testvértől sem lehet semmit elfogadni — mindenki gondoskodik magáról. Punktum!

ZSIROSNÉ: Az bizonyos kérem! Manapság mindenkinek meg kell dolgozni a megélhetésért. Egyik munkát aztán jobban megáldja az Isten, a másikat kevésbé, mán ahogy jónak látja. *(Málcsihoz.)* Hanem mi is menjünk talán a szobánkba Málcsi, nekünk se fog ártani egy kis tiszta víz.

MÁLCSI: Az én kezemnek még a szappan se!

MALMOSNÉ: Nincs akadálya kis lányom a mosakodásnak, Rozi már bekészítette a hozzávalókat idejében. Mindent a rendes helyén találunk szívecském. *(Zsirosnéhoz.)* A viszontlátásra.

ZSIROSNÉ, MÁLCSI) A viszontlátásra. *(El, miközben Fáni felé is barátságosan bólintanak.)*

9. JELENET.

Voltak, később Rozi.

MALMOSNÉ: Úgy látszik Rozi nem hallotta, hogy csengettem. *(Megint csenget.)* Bizonyára valamelyik hölgynek a szobájában van elfoglalva.

FÁNI *(ki végre, miután már teljesen ki-berakodott a táskájából és becsukta)*: Nem baj lelkem, nem baj, majd addig legalább diskurálhatunk egy kicsit. Addig is ideülök ni! *(Egy karosszékre telepszik.)*

MALMOSNÉ: Oh parancsoljon.

FÁNI: Így egészen kényelmes hely ez itten! Habár én nem igen szoktam karosszékekben ülni, mert hát annyira öreg még nem vagyok, hogy a hátamat támogassam, de azért elismerem, — nem utolsó dolog. Nem is csudálom, hogy most megint divatba hozták az ilyen garnitúrákat.

MALMOSNÉ: Divatba hozták?

FÁNI: De mennyire! Aztán persze a mostani fiatalság éppen úgy, mint mindenben, itt is túl akar tenni az „ósvi” öregeken. Kétakkorára csináltatják, mint az öreganyjuknak volt. Alig lehet a karosszékektől beférni a szobába. Akkor aztán belevetik magukat, úgy hogy csak a cipőjük orra látszik ki belőle, de azt is valahol az ég tája felé kell keresni, osztán fujják a füstöt, mint egy gyárkémény! Úgy ám! Hej, az én időmben bezzeg másképpen volt! Pedig hát nem is volt az olyan régen! Akkor nem voltak ilyen agyontanult, kopasztottfejű hölgyek, mint manapság. Mert olyanok ám falun is már,

nemcsak a városban — higgye el lelkem — ahová csak megy az ember, mindenütt olyanokkal találkozik, aki egyetemet tanult, teniszezik, boxolódik, indián táncot táncol, osztán míg a ruhája csücskében botladozik, addig a háta olyan mezitelen, mint a meztelen csigáé. — Hát mondja, mire vezet ez már? Jóra nem, az bizonyos. Meg is mondtam erre vonatkozólag a magamét egypárszor! Dehát nem segít ezeken már semmi. — Remélem, az itteni lakótársak közül egy sincs ilyen csudabogár, mert én az olyannal szóba nem állok, az már szent! Az az asszony, aki most ment el, nem lehet rossz teremtés, csak egy kissé közönségesnek nézem. A lánya, — az meg egy liba! Úgy néz az emberre, mintha csudát látna. Kiváncsi vagyok a többiekre. Kifélék? Mifélék?

MALMOSNÉ: *(aki eleinte szemmeláthatólag mulatott, utóbb befelé bosszankodni látszik):* Uri emberek mind. Majd megismeri kegyed őket nemsokára ugyis.

ROZI: *(sietve jön):* Julcsa néni mondja, hogy már kétszer tetszett csengetni.

MALMOSNÉ: Igen Rozi, csengettem, hol járt, hogy nem hallotta?

ROZI: Jaj, annyi bajom van azzal a kutyás nagyságával, hogy nem is tetszik képzelni! Meg akarta fürdetni a kutyáját. Becsengetett, hogy melegítsek vizet. Mikor meleg a víz, akkor visszaadja, hogy öneki esővíz kell, mert csak attól szép a kutya szőre. Hát melegítettem esővizet. Akkor elküldött samponért, akkor álljak oda, szappanozzam be azt a dögöt, aztán meg miután megfürdettük, én menjek ki vele a napra, száradni! Hát mi vagyok én? Nem az ő kutyájához vagyok én beszegődve. Tartson neki egy száraz dajkát, az majd totojgatja! — Tetszik tudni, én most nem szóltam semmit, de kérem a nagyságos asszonyt, tessék neki megmondani! . . .

MALMOSNÉ: Jól van Rozi, majd szólok neki. Addig csak legyen előzékeny vele szemben! Most pedig szedje össze ezeket a holmikat itt és kísérje be a hölgyet (*Fánira mutat*) a számára elkészített szobába.

ROZI: Igenis.

MALMOSNÉ (*Fánihoz, aki már előzőleg felállt és me-
gint a táskában kotorász*): Parancsoljon asszonyom.
A táskát csak tessék Rozinak odaadni, majd át-
visz ő mindent.

FÁNI (*ki nem veszi észre, vagy nem akarja észrevenni
Malmosné elkedvetlenedését, élénken*): Miféle ku-
tyáról beszélt ez a leány? Az egyik lakótársnőé
ugye? Érdekes, hogy úgy szereti azt a dögöt. Pe-
dig tudja-e lelkem, hogy az nagyon veszedelmes
ám, ha valaki folyton folyvást a kutyáját dédelgeti?

MALMOSNÉ: Igen tudom, de parancsoljon kérem,
Rozi már várja. (*Rozi közben a táskával az ajtó-
ban áll.*)

FÁNI: Igen-igen, megyek már. (*Elmegy Roziig, onnan
visszajön.*) Nagy betegségeket lehet ám kapni a
kutyától, nagyon nagy betegségeket! Nekem van
egy ismerősöm, a hugom barátnőjének a nővére,
az foglalkozott annyit a kutyájával és az is ször-
nyen megjárta . . . Jaj no, megyek már! . . . (*Ismét
visszajön.*) Mert azt mondják, a kutyának az orra-
hegyén ülnek annak a betegségnek a tojásai és
azok az emberbe kikelnek . . . Megyek már, me-
gyek (*az ajtónál hirtelen visszafordul*) azt mond-
ják, a májára veszi magát az embernek! (*El.*)

MALMOSNÉ (*egy székre roskad, nagyot sóhajtvá*):
Teremtőm! Hogy mi mindent kibír az ember!

FÜGGÖNY.

II. FELVONÁS.

Szin: ugyanaz a szoba, közepén asztal, körülötte székek, az asztalon kártya-csomag fekszik. Történik az első felvonás után két héttel.

1. JELENET.

Mikor a függöny felhúzódik, Pincsiházy, a báróné, Malmosné és Zsirosné az asztal körül ülnek és kártyáznak, Hedvig unott arccal olvas egy fotelben ülve, Mácsi egy széken ül közel Malmosnéhoz és kézimunkázik. Pufika gazdasszonya közelében egy széken, vagy fotelben, egy párnán fekszik.

MALMOSNÉ: Ez az ütés az öné báróné.

BÁRÓNÉ: Igen és ezzel aztán be is van fejezve az egész játszma. (Összecsapják a kártyát.) Ma nem dicsekedhetem valami nagy eredménnyel.

PINCSIHÁZY: No én sem, az bizonyos. Úgy látom, hogy a győzelmi pálmát a mai napon Zsiros-mama viszi s ezt annál biztosabbra veszem, mert igen hallgat. (Mindannyian nevetnek.)

MALMOSNÉ (még mindig nevetve): Lám, kígyót melengettünk a keblünkön. Ezelőtt két héttel, mikor idejöttek, még nem is tudta ezt a játékot. Megtanítottuk s most hálából mindannyiunkat lefőz! (Mindannyian helyeselnek, nevetnek.)

ZSIROSNÉ (csendes vidámsággal): No jól van no! De azt persze elhallgatják, hogy amíg tanítottak, hányszor megfizették velem a tandíjat? Már

pedig ha pénzbekerül a tudomány, azt gyümölcsöztetni kell.

MINDANNYIAN (*össze-vissza*): Helyes, igaza van!

HEDVIG (*leteszi a kezében levő könyvet, ásit*): ... és hogy milyen jól mulatnak ezen a szellemtelen játékon! Nem mondom, ha bridgeznének, az még megjárja, azzal még lehet időt tölteni, de lórummal! ...

BÁRÓNÉ: Ugyan Hedvig, hogy beszélhet így? Igen jól tudja, hogy van a hölgyek között, aki nem érti a bridge játékot, már pedig akkor így beszélni, megengedje, de neveletlenség! (*Szemrehányólag tekintget Hedvigre.*)

HEDVIG: Úgy látom, mama ismét belecseppent a 20 év előtti hangulatába és nevelni akar, nahát én meg azon már túl vagyok és így helyesebb, ha elmegyek egyet sétálni. (*Felkel és kifelé indul.*)

BÁRÓNÉ: De ez hallatlan, hogy maga milyen ingerült mostanában! Kérem, uralkodjék az idegein, hisz ez szörnyű! Egész éjjel nem alszik, minden neszre kiugrik az ágyból és engem is felkelt. Nappal meg unalmaskodik és minden kicsiségre ingerült. Ez kérem ... ez kezd már túrhetetlen lenni!

HEDVIG: *Oda sem hallgat, kimegy.*

BÁRÓNÉ (*utána nézve*): Na tessék! Megfoghatatlan! (*Lassan elgondolkozva.*) Megjegyzem, bevallom — én is fokozottan ideges vagyok mostanában. Különösen este. Olyan különös érzésem van sokszor ... olyan egészen kellemetlen érzés! ... hogy is mondjam csak ...

ZSIROSNÉ: Kegyed is, báróné-asszony? Kegyed is? (*Málcsihoz.*) Hallod Málcsi, mit mondtam neked tegnap este ugye? Én is pont így vágyok. Esténként sokszor a frász kerülget a félelemtől, pedig hát eddig sohse féltem, sohse voltam valami gyáva fehérszemély. Otthon a tanyán, ha az uramat el-

szólította a munka éjszakára úgy aratáskor, takarításkor, magam voltam a gyerekekkel, akkor sem féltem soha, és most egyszerre belém bújt az ördög!

MÁLCSI *(aki már előzőleg letette a kézimunkát és az asztalon passziánst rakogat, hirtelen összecsapva):* Jaj mama, ne beszélj, mert engem most mindjárt kilel a hideg!

PINCSIHÁZY *(ki kutyáját ölébe vette és babusgatja, titokzatosan):* Hát kérem, ha már itt tartunk, én is bevallom, hogy minden éjjel félek. És hogy miért félek? Hát nem másért, mert nekem az az érzésem, hogy valaki a folyosón minden éjjel le és fel mászkál. Hogy ki, azt nem tudhatom, hiszen ha kinéznék, sem látnám, de hogy nem igaz ember, azért merem állítani, mert olyankor az én kis drága, aranyosom olyan nyugtalan, de olyan! Folyvást csak nyögdécsel és forgolódik az ágyikójában és le sem hunyja a szemecskéjét.

MALMOSNÉ *(ki ezen beszélgetés alatt körülmegy a szobában, a virágokat igazgatja stb. a legutolsó beszélgetésre felfigyel és összeráncolt homlokkal hallgatja, most hirtelen közbevág):* De kérem, ez azért mégis sok, hogy miket hall az ember! Ha egy valaki fél, még megértem, de itt úgylátszik éjjelenként az egész társaságot a hideg rázza! Ugyan ki járna itt éjszaka? Lenn az ajtó egy hatalmas vaspántokkal ellátott, wertheym lakatra és zárra járó építmény, azon ugyan senki be nem jöhet. Azonkívül ott vannak a cselédek, ők is csak észrevennék, ha valaki behatol! Ah kérem, képzelődés az egész. A folyosón nem járhat más, mint a szél. A kis kutyusnak meg az volt a baja, hogy sokat evett vacsorára.

PINCSIHÁZY: De megengedjen kedves háziasszonykám, én azt is hallottam, mikor az a valaki nagyokat sóhajtott!

BÁRÓNÉ (*hirtelen*): Hedvig is! Hedvig is azt mondta, hogy sóhajtott az illető!

MALMOSNÉ (*mind bosszúsabban*): Volt eszében! Hanem tudom én, hogy hol van itt a bibi?! Ott, hogy ne tessék a hölgyeknek esténként szellemezni. Igen. Megmondtam én már ezelőtt egy héttel, hogy ez ostobaság, tessék vele felhagyni! Nem ért semmit a figyelmeztetés. Azt hiszik, nem tudom? Oh jól tudom én, hogy mikor én bementem a szobába, mint a javíthatatlan rossz gyerekek, azonnal leültek minden este szellemet idézni. Hát tessék, itt az eredmény! És ha abba nem hagyják, ez még fokozódik egészen a megbolondulásig. Egyébként is ilyen intelligens hölgyeknek, akikben egy kis vallásosság is van, nem szabadna ilyenre adni a fejüket.

BÁRÓNÉ: De édes Malmosné, hogy mendhat ilyet! Hiszen nálunk odahaza a legelőkelőbb körökben is igen divatos dolog.

MALMOSNÉ: Sok minden divat, kedves báróné, ami egyúttal ostobaság is, majd rájön erre mielőbb ön is a többiekkel együtt! Hanem én megyek és utánanézek, hogy mi van a konyhán. (*Vidáman.*) Kérem, ne vegyék tőlem zokon ezt a kis prédikációt, csak javukat akarom. (*El.*)

2. JELENET.

Voltak majd Fáni.

MÁLCSI (*félénken megszólal*): Én azt hiszem, a nének igaza van, mert én, ha félek, imádkozni szoktam és akkor elmúlik.

ZSIROSNÉ (*rátámadva*): Csudákat múlik, — csak te ne szólj bele mindenbe! Már akármit is mond Malmosné, ha jóindulatból is mondja — csak hallok én, amit hallok.

BÁRÓNÉ: Na persze, hiszen a minap, amikor Hedvig

- figyelmeztetett, még kopogást is hallottunk! Nagyon kellemetlen, de ez így van.
- PINCSIHÁZY : És akárki akármit mond, de az én kis mókusom ösztöne nem csal! Tudja ő a drága, hogy mikor nyögjön, meg mikor nem. Hogy sokat evett vacsorára! Még ilyet! Hiszen a sonkacsülökből, amit felapróztam neki, még hagyott is. A krémes lepényből meg mindössze csak négyet evett meg. Ilyen mértékletes a kedveském és mégis ilyet ráfogni!
- MÁLCSI (*hangosan felkacag*): Jaj néni, hiszen annyitól még én is megpukkadnék! (*Nevet.*)
- ZSIROSNÉ : Málcsi! Micsoda nevetlenség. Hallgatsz mindjárt!?
- PINCSIHÁZY (*nyomatékkal*): Kedves kisleányom, nem illik kikacagni az idősebbet, ezt tanulja meg.
- ZSIROSNÉ (*szigorúan a még mindig kacagó Málcsihoz*): Rögtön kérj bocsánatot, hallod!
- MÁLCSI (*ijedten*): Jaj, hát én bocsánatot kérek, ne tessék félreérteni, kedves néni, de én nem a nénit nevettem, hanem a kutyust.
- PINCSIHÁZY : És mi nevetnivaló van a kutyuson, ha szabad kérdezniem?
- MÁLCSI : Hát én nem tudom és nem is tehetek róla, de olyan muris azzal a tömpe orrával, mindig csiklandoz a nevetés, ha ránézek. (*Megint kacag.*)
- PINCSIHÁZY (*még mindig sértődve*): Tömpe orrával! Hát milyen orra legyen egy ilyen fajkutyának? Csőre legyen tán, mint a gólya madárnak? Érdekes!
- MÁLCSI (*a gólyamadár szóra ismét felnevetve*): Jaj, csőre, haha, hogy nézne ki a kutyus olyan csőrrel! (*Nevet.*)
- ZSIROSNÉ (*magából kikelve*): Elég Málcsi, takarodj a szemem előtt, de rögtön, te ostoba!
- BÁRÓNÉ (*kérlelően*): De kedves Zsíros-mama, csak nem fogja ezért felizgatni magát? Egy ilyen fruska

mit csináljon mást, mint kacagjon, ez csak természetes!

MÁLCSI (*kuncogva megy az ajtó felé, majd hirtelen visszafordul Pincsiházyhoz*): Igazán ne tessék haragudni! (*Azzal egy hatalmas, kitörő hahotával kiszalad.*)

PINCSIHÁZY (*dohogva*): Haragszom... haragszom... nem mondom én, hogy haragszom, csak rosszul esik az embernek, hogy ezt a kis drágát, aki a légynek sem vét... Érdekes... hogy tömpe az orra! (*Megadással teli sóhajjal.*) Hát ez a mai fiatalság! Nincs bennük egy cseppnyi kegyeletérzés!

ZSIROSNÉ (*haragosan fészkelődve*): A haszontalan, de ezért még megkapja a magáét.

BÁRÓNÉ: Ugyan, ugyan hölgyeim, sohse vegyék tőle rossznéven, hiszen még valóságos gyerek.

ZSIROSNÉ: Nem olyan gyerek már, hogy ne viselkedhetne egy kicsit finomabban. Csak elnézem sokszor Hedvig baroneszt, hogy milyen előkelő modora van!

BÁRÓNÉ: Hagyja kérem, én meg sokszor azt szeretném, ha inkább így kacagna. Fiataloknál az a kellemes. De hagyjuk ezt, inkább beszéljük meg a teendőket a szellemezésre vonatkozólag. Most már ezután ne is tartsunk szeánszt? Ah ez kellemetlen volna! A legfőbb szórakozásunk, nemde?

ZSIROSNÉ: Az már bizonyos, hogy az ilyen latyakos időben, ha az ember otthon van, még csak elstoppolgat, foltozgat, de ha nyaral, vagy üdül, — vagy tudja kánya, hogy mi is ez — hát nem csinálhat mást, mint vagy a kártyát rakja, vagy a szellemeket abajgatja. Mert, hogy napról-napra a betűt faljuk, mint a baronesz, az már mégsem nekünk való, azt mondom.

PINCSIHÁZY: Igaz, igaz, mindezen kívül engem az is érdekel, hogy vajjon ki járka a folyosón, akitől az én csöppségem úgy megrémült. Úgy gon-

doltam, már csak azért is érdemes volna megidézni valami magasrangú szellemet, hogy ezt közölje velünk.

FÁNI (*kabátban, kalapban belép*): Adjon Isten jónapot, lelkeim.

BÁRÓNÉ: Ah, legjobbkor! Jöjjön csak, jöjjön, kedves Fáni, ön, mint ebben a dologban főfő, fog nekünk tanácsot adni. Ah, igen kellemes, hogy éppen most érkezett!

FÁNI: Magam is igyekeztem. Bejártam Tolnát, Baranyát, az egész környéket, a falut. Igen jó séta volt! Egy kis időre pihenésképpen még az erdőkerülőékhez is belátogattam. No az egy derék asszony! (*Közben vetkőzik.*) Mindjárt megkínált friss tejjel, lángossal. De jól is esett a nagy gyaloglás után, az már igaz. Mondom neki . . .

PINCSIHÁZY: Igen, igen, kedves Fánikám, minket érdekel, hogy mit mondott neki és azután meg is hallgatjuk, de most egy kicsit maga hallgasson ide, mert mi sokkal nagyobb dolgot mesélünk, ami magát is fogja érdekelni!

FÁNI: Mit hallok? De erre már le is ülök menten. Talán csak nem a szomszéd penziós szobajányával beszéltek? Mert az nekem tegnap igen érdekes dolgokat mesélt arról a nagyságáról, aki a földszinti sarokszobában lakik, meg arról a mérnökről, aki itt a környéken csavarog az instrumentumával. Megtudta a szobajány az erdőlegénytől, hogy ezek hogyan ismerkedtek meg. Hogy a mérnök éppen egy nagy árkot mért, hogy milyen mély, mikor a nagysága, aki mindennap azon az úton jár ki az erdészékhez tejet inni . . .

BÁRÓNÉ: Ah, ez igen kellemes . . .

PINCSIHÁZY: Kellemes, de hát most nem erről van szó, lelkem Fánika, hanem arról . . . hogy (*Fánit, aki minden áron folytatni akarja, túlkiabálva*)

baj van a szellemekkel! *(Félre.)* Ha túl nem ordítom, soha nem lesz vége.

FÁNI *(az utolsó szóra meghökkenve elhallgat)*: Mi? A szellemekkel? Mi baj van a szellemekkel?

BÁRÓNÉ: Veszélyben forog a szórakozásunk!

ZSIROSNÉ: Malmosné nem akarja engedni, hogy ezután szellemezzünk.

FÁNI: Nem akarja? Hát ne kérdezzük. Ez csak egyszerű? Majd akkor csináljuk, amikor ő nem lesz idehaza.

ZSIROSNÉ: Igen ám, de hát mikor nincsen ő idehaza? Azt tessék megmondani?

FÁNI: Például, ma sem lesz itthon. Éppen most halottam a sofőr feleségétől, hogy az ura ide van rendelve délutánra, mert a nagysága be akar menni a városba bevásárolni egyet-mást. Ez már csak jó alkalom? De mást is mondott ám még a sofőrné! Egy igen érdekes dolgot. Azt, hogy az egész faluban híre van, hogy a Malmos-penziótele van szellemekkel. Meg, hogy az Olga-penziószobalánya kérdezte tőle, hogy hallotta-e, hogy itten minden éjjel a kísértetek úgy járkálnak a folyosón, hogy csak úgy lökdösik egymást és közben akkorákat sóhajtoznak, hogy csak úgy nyög bele az egész épület!

PINCSIHÁZY: No és mit szolt rá Fánikám? Remélem, letagadta. Mi?

FÁNI: Dehogysis tagadtam! Sőt gondoltam, már csak eldicsekszem a sikereinkkel, hadd pukkadjanak az Olgában, hogy nekik nem szuperál olyan jól, mint nekünk.

ZSIROSNÉ: Igen ám, de ezután ki fog majd jövőre idejönni, ha megtudják, hogy itt szellemek járnak? Hiszen minket is, akik pedig magunk csaltuk ide őket, a hideg lel, ha éjjel valami zajt hallunk!

FÁNI: Dehogy is lel, dehogy is. Már mi a csudáért lelne?

PINCSIHÁZY: Azt akarja talán mondani, hogy senki sem járt a folyosón? Mi?

FÁNI: Dehogy is akarom, hogy akarnám! Hanem az nem baj, ha járnak! Azért hívjuk őket, hogy itt legyenek, mert ha egyszer elzavarjuk őket, soha nem jönnek többet, oszt nem mondanak meg semmit, akárhogy rimánkodunk is. Úgy bizony! Azért kell őket túrni, akkor is, ha nincs rájuk szükség. Járkálnak! Hát járkáljanak! Ki is volna az más éjnek idején, ha nem szellem? (*Titokzatos hangon.*) Suhognak, suttognak, nyögdécselnek, nyöszörögnek, némely helyen még az asztalt, székeket fel is emelgetik, ha éppen jókedvükben vannak.

BÁRÓNÉ: Ah, be kellemetlen!

ZSIROSNE (*helyén fészkelődve*): Ami azt illeti, én se találom valami kellemesnek. Hiszen, ha a mi szobánkban találnak így megbomlani, hát Málcсит nyavalyatörősen vihetem haza az üdülésből, az szent!

PINCSIHÁZY: Énnekem mindegy, én lorgnon nélkül úgy sem látom, csak szegény kis Pufikámat félttem. Ugye, Fánika lelkem, maga bizonyára tudja, nem volt még arra eset, hogy ezek a kóbor szellemek valakit bántottak volna?

FÁNI: Juj, dehogy is nem! Aki nem hisz bennük vagy aki nincsen hozzájuk jó szívvel, ahhoz nagyon kegyetlenek tudnak lenni. Egy ismerősöm mesélte, akinek a sógornője elment a nagybátyjééknak a birtokára nyaralni. Ott nyaraltak még az unokatestvére, meg a nagybátyja barátjának a fivérének a leánya is. Hát tudják lelkeim, ez a fiatal leány sehogyse hitte, hogy a szellemek megjelennek. Volt ott a közelben egy jegyző, aki sokszor mondta is neki, hogy azt mondja: „No Sárika, majd meglássa, megbosszulják még magán a szellemek ezt a sok csúfondároskodást!” Hát osztán meg is bosszulták ám!

BÁRÓNÉ: Ah, de kellemetlen!

PINCSEHÁZY: No és hogy bosszulták meg? Mit csináltak vele, mi?

FÁNI: Hát úgy volt, hogy volt ennek a lánynak egy gavallérja. Mert hát csinos lány volt, azt meg kell hagyni. Magas volt, akár a nádszál. Karcsú, szőke, a szeme meg fekete volt, de olyan, hogy mikor egyszer a kerületi bálón a szomszéd megyének egy igen gazdag földbirtokosa, a neve nem is jut eszembe, meglátta, odalépett hozzá és azt mondta neki, hogy aszondja . . .

PINCSEHÁZY: Fánika! A szellem! A szellem, hogy bosszulta meg, mi?

FÁNI: Már sok országot-világot bejártam, de ilyen szemekbe még nem volt alkalmam tekinteni, mint az öné, Sárrika nagysád!

PINCSEHÁZY (*Fáni karját bökdösve*): A szellem! . . . Fánika . . . A szellem mit csinált vele? (*Dühvel legyint egyet.*) Eh! (*Félrefordul, néha dühös tekintetet vetve Fánira, ki zavartalanul beszél.*)

FÁNI (*oda sem figyelve*): Mert ez a földbirtokos, amilyen gazdag volt, minden jövedelmét arra költötte, hogy utazott. Van egy barátnőm, akinek a sógora, nem úgy sógora, hogy az édes testvérhúgának vagy néniének az ura, hanem elsőfokú unokahúgának a férje, az valamikor együtt lumpolatott vele, hát jóban voltak, ennek mesélte az utazásait. Mondja ez az illető Galambos Gazsi, nem a székfalus Galambosok közül, hanem a nádasfiak közül való, hogy aszondja, volt ennek az embernek jó dolga? Itthon megélhetett volna kényelemben és ő meg elcsavarog olyan országokba, ahol még egészen vadak az emberek, mint az állatok. A lakása meg tele van rakva mindenféle onnan hazacipelt holmival. Mesélte egy cselédem, aki náluk szolgált, hogy olyan nagy állati fogak,

meg bőrök voltak ott összevissza, hogy takarítás-kor azt sem tudta, mit csináljon velük . . .

PINCSIHÁZY (*hevesen rángatja Fáni könyökét. Az mintha nem is hallaná, tovább beszél*): Fánika! Fánika, lelkem! . . . Fáni! . . . A szellem!?

FÁNI (*folytatva tovább beszél*): Osztán meg olyan könyvek, amikbe sok fotográfia volt és azokon a vademberek mind úgy voltak fésülve, hogy akkora volt a frizurájuk, mint egy ház, de ruha, egy szemernyi nem sok, de annyi sem volt rajtuk! . . .

PINCSIHÁZY: *Felkel, szedelőzködik.*

FÁNI: No, mi az? Elmegy?

PINCSIHÁZY: Igen. El. Aztán, majd ha újra vissza-kerül Sárikához — ha ugyan el nem téved az őserdőben a vademberek között, — akkor táviratozzon értem. Ha élek még, a legnagyobb örömmel eljövök, hogy a befejezést meghallgassam.

ZSIROSNÉ, BÁRÓNÉ: *Egymásra néznek, mosolyognak.*

FÁNI: Jaj, lelkem, de türelmetlen, na! Hát nem lehet egy ilyen komoly esetet csak felfűjni! Akkor aztán nem értik meg és az a baj!

3. JELENET.

Voltak: Rozi.

ROZI: Pardon, a nagyságos asszony kéreti a hölgyeket, tessék lefáradni ebédelni. (*Előre jön és rakogatást mimel, félre.*) Kihallgatom, mi volna az a szörnyen komoly eset.

FÁNI: Mondja meg a nagyságának, hogy köszönjük, 5 percen belül lent leszünk.

ROZI (*szintén félre*): Kiküldenek. Sebjaj, majd az ajtónál. (*Kimegy az ajtón, de látni, hogy rést nyit és hallgatózik.*)

ZSIROSNÉ: Nahát, akkor most gyorsan határozzunk és menjük.

BÁRÓNÉ: Igen, igen, minél gyorsabban.

FÁNI: Itt nincs más teendő, lelkeim, minthogy ma délután, ha Malmosné elmegy, mi összeülünk és megidézzük valamelyik ősünknek a szellemét. Attól azután megtudhat mindenki mindent, amit csak akar. És most nem úgy csináljuk, mint eddig, hogy csak egy pengőst szalajtunk a betükön, hanem felszólítjuk, hogy másképpen adjon jelt a jelenlétéről. Emeljen bűtort, táncoltassa vagy pedig tegye magát láthatóvá!

PINCSIHÁZY *(aki, mikor újból a szellemezésről van szó, hirtelen visszaül a helyére)*: Láthatóvá? Csak nem akarja velünk elhíttetni, lelkem Fánika, hogy még látni is lehet?!

FÁNI: Én nem akarom, egy viláért sem akarom, majd elhiszi mindenki, ha meglátja!

ZSIROSNÉ: Ugyan már, oszt milyen alakba' látni azt, mongya?

FÁNI: Látni azt sokféleképpen, de leginkább fehér füstgomolyagban szokott megjelenni, vagy pedig...

BÁRÓNÉ: Jesszus, de kellemetlen! Vagy pedig?

FÁNI: Vagy pedig abban a ruhában, amelyikben eltemették.

PINCSIHÁZY: Ennek már a fele se tréfa! És maga lelkem, melyik fajtából látott már — mondja no!

FÁNI *(kissé lecsendesedve)*: Hogy melyik fajtából? Hát őszintén szólva én még saját szememmel egyet sem láttam, de már igen sokkal beszéltem, aki hallotta, hogy láttak ilyet is, meg olyat is.

BÁRÓNÉ: És nem lesz akadály, hogy világos nappal van?

FÁNI: Dehogyan lesz. Majd besötétítjük a szobát.

ROZI *(hirtelen belép)*: Tessék már menni, a nagyságos asszony türelmetlenül várja a hölgyeket.

PINCSIHÁZY: Bizony siessünk, már az én mókuskám is bizonyára nagyon éhes! *(Kifelé indul. Báróné, Fáni szintén indulnak.)*

FÁNI: Hát ennyiben maradunk! (*Mindannyian az ajtónál vannak.*)

ROZI (*félre*): Megálljatok ostobák, majd láttok ti is szellemet — én mondom!

4. JELENET.

Még mindig az ajtónál vannak, mikor belép Malmosné, kezében kalap, kabát, retikül.

MALMOSNÉ: Gyorsan-gyorsan hölgyeim, a leves már ki van tálalva! Ugye megengednek, én már meg sem vártam önöket, mert a városba kell sietnem egy pár szükséges holmit vásárolni. Azért ne zavartassák magukat, fogyasszák el az ebédet jó étvággal. Tessék-tessék! (*Kituszkolja őket az ajtón.*)

5. JELENET.

Malmosné, Rozi.

MALMOSNÉ (*miközben öltözködni kezd*): Amint mondtam, Rozi, az uzsonnát idejében adják fel. Én vacsorára hazajövök...

ROZI: Nagysága kérem!

MALMOSNÉ: Tessék?

ROZI: Nagyságos asszony kérem, ne tessék rám haragudni, de én most árulkodni akarok.

MALMOSNÉ (*csodálkozva*): Árulkodni? Rozi, kire akar maga árulkodni?

ROZI: Ezekre a szörnyetegekre ni, hogy pusztulna már innen ez a szalajtott népség!

MALMOSNÉ (*ijedten*): Rozi, meg van maga bolondulva? Miket beszél a vendégekre?

ROZI: Ami igaz, kezitcsókolom, tessék csak meghallgatni! Már napok óta hallom, mikor vásárolni megyek, hogy az idegen cselédek összesúgnak a hátam mögött. Nem tudtam mire vélni, hát most,

amint az elébb jövök haza a postával, jön a sofőr felesége és elmondja, hogy mindenki azt beszéli a faluban, meg a szomszéd penziókban, hogy itt minálunk minden éjjel kísértetek járnak. Hogy a vendégeket nyugodni sem hagyják, meg hogy a bútorok táncolnak, mint a bolond-töröly, meg hogy a folyosón mindenkit rémítgetnek.

MALMOSNÉ: Rettenetes! De ilyen ostobaságot! És ki talál ki ilyeneket?

ROZI: Én is azt kérdeztem, de azt felelte a sofőrné, hogy bizony nem kitalálás ez, mert őneki ma reggel a Fáni nagysága mondott el mindent. És hogy az Olga-penzióban is próbáltak szellemet idézni s mert nem sikerült, most azt híresztelik, hogy Malmosné nagysága az oka, ő van megbabonázva és az egész penzió átok alatt van.

MALMOSNÉ: Hát ez már mégis sok! Rozi, ez nem más, mint ostoba cselédlányok pletykája! Ha megtudom...

ROZI (közbevág): Én is azt hittem mostanáig, de az elébb meggyőződtem saját fülemmel, hogy bizony csak a nagyságák főzik itt a kozmás levet! Hallottam, amint beszélgettek róla és akkor elhatározták, hogy amint a nagyságos asszony eltávozik hazulról, egyszeriben hozzáfognak megint!

MALMOSNÉ: Igaz ez, Rozi?

ROZI: Hát ha nem hisz nekem a nagyságos asszony, én megesküszöm mindenre, ami szent, hogy így van. Mikor meghallottam, mindjárt elhatároztam, hogy szólok a nagyságos asszonynak, tán el tudná intézni velük valahogyan csendben. De ha nem hajlanak a jó szóra, hát akkor én...

MALMOSNÉ: Isten őrizzen! Semmit, semmit Rozi! Csak hagyja rám az egészet fiam, maga ne avatkozzék bele. Elintézem velük okvetlen, amilyen gyorsan csak lehet, mert ez tényleg nem mehet így! De vigyázni kell nagyon, nehogy megsértőd-

jenek, mert akkor cseberből vederbe jutunk. Mindenesetre köszönöm, hogy szólt és egyszersmind kérem, tartsa titokban a dolgot. Jaj de kellemetlen, igazán.

ROZI (*kelletlenül*): Hát ahogy parancsolja a nagyságos asszony.

MALMOSNÉ: Igen Rozi, nagyon kérem erre. Én most sietek elkészülni, mert az autó egyszerre csak itt lesz. Hol is az a jegyzék, amire a vásárolnivalókat felírtam? No persze, hiszen betettem már a retikülömbe! Hát csoda, ha ilyen szórakozott vagyok?

ROZI: Nagyságos asszony, a Málcsika kisasszonyt nem viszi magával? Mintha Málcsika kisasszony olyasmit mondott volna, hogy ő is megy.

MALMOSNÉ: Igen, megígértem, hogy magammal viszem, de visszamondtam szegénykémnek — nem kis szomorúságára. Azt mondtam neki, hogy a rossz idő miatt nem viszem, pedig hát a főök az, hogy egy kis emléket akarok neki venni s azt estére a terítéke mellé tenni, hadd legyen meglepve! Ki tudja, bemegyek-e még egyszer, amíg itt lesznek? Inkább most veszem meg. De el ne árulja neki!

ROZI: Dehogy árulom, dehogy. Fog örülni, képzelem! De meg is érdemi, jószívű teremtés a kisasszony, nem úgy, mint az a másik. Az még egy királykisasszonynál is fennebb képzele magát. Csak úgy említ minket, hogy (*utánozva*) „a cselédek”. Soha nincs hozzánk egy szíves szava se!

MALMOSNÉ (*ki közben teljesen felkészült*): Most fiam, szaladjon le az ebédlőbe és mondja meg a bárónőnek, hogy nagyon kérem, ha elkészült az evéssel, fáradjon ide fel egy percre. Szeretnék vele beszélni.

ROZI: Igenis, megyek és megmondom. (*El.*)

MALMOSNÉ (*felöltözve le s fel járkál*): Nem tudok

nyugodtan elmenni enélkül és különben is, most akarnak megint szeánszozni, amíg oda leszek, ezt kell megakadályoznom! Csak lehessen velük végre okosan beszélni, mert eddig ugyan nem hallgattak rám, akárhogy prédikáltam! Bizonyára hátam megett még jól ki is nevettek! (*Mosolyog.*) Hogy milyenek az emberek! Hogy el tudják egymást bolondítani. (*Elgondolkozva.*) Szellemek! : . . Ah, Isten tudja csak, hogy hova jutunk és hogy mi van a másvilágon?! (*Sóhajt.*) Örök titok számunkra, amit nem fog megsejteni sem báró Majmóczyné, sem a jó Fáni, de még a jó Zsíros-mama sem, azt hiszem. (*Kivülről zaj, léptek.*) No de jönnek is már.

6. JELENET.

Malmosné, Báróné.

*Kivülről kinyílik az ajtó és látszik, amint Rozi betes-
sékeli a Bárónét és az ajtót becsukja utána.*

MALMOSNÉ: Bocsásson meg Báróné, hogy felfárasztottam, de nem mentem volna el nyugodtan, ha ezt a dolgot előbb önnel nem közölhetem.

BÁRÓNÉ: Ah, nem tesz semmit, kedves Malmosné, hiszen amúgy is feljöttem volna egy kis sziesztára. Miben lehetek szolgálatára? Ön igen izgatott! Mi az? Mi történt?

MALMOSNÉ: Nagyon kérem Önöket, hagyjanak föl ezzel a szellemhistóriával. Rozi meséli, hogy faluszer-
te beszélnek már róla. Kérem, kíméljenek meg engem, hiszen teljesen megrendítik penzióm jó hírnevét!

BÁRÓNÉ: Ah, ez mind igen kellemetlen hír. De csak nem olyan komoly talán?

MALMOSNÉ: Sajnos, most már ilyen nagyon komoly! Én tudom, nem áll jogomban, hogy az önök szó-

rakozásait előírjam, valamint távol áll tőlem, hogy önöket megbántsam, de nekem ez a dolog üzleti szempontból olyan károkat okozhat, amely még a jövőmet is veszélyeztetheti. Azért vagyok bátor önöket a leghatározottabban felkérni, hogy hagyják abba ezt a gyerekes komédiát és legyen végre nyugalom a házban.

BARÓNÉ: De édes Malmosné, hát most nincsen nyugalom? Hiszen most is nyugalom van! Arra meg, amit a cselédek összepletykálnak, ugyan ne hallgasson egy percig sem. Mi az, amit mi csináltunk? Abszolúte ártatlan dolog! Egy kis időtöltés, egy kis szórakozás az esős, borongós napokon. Semmi több. *(Mosolyogva, engesztelőleg.)* Oh, azért igazán nem érdemes izgatnia magát, kedves Malmosné. Igazán nem! Természetesen én átadom a hölgyeknek izenetét, s amennyiben tőlem függ — hajlandó vagyok minden áldozatra, hogy az Ön óhaját teljesítsem.

MALMOSNÉ *(komoly hangon):* Tekintve, hogy az áldozat nem nagy, remélem, hogy a többi hölgyek is követni fogják az ön példáját.

BÁRÓNÉ: Legyen nyugodt, kérem, én minden tőlem telhetőt meg fogok tenni, hogy ez megtörténjék.

MALMOSNÉ: Köszönöm Báróné, csak ezt vártam! Most már nyugodtabban megyek el. Isten önnel! Az autó vár rám. A viszontlátásra.

BÁRÓNÉ: A viszontlátásra, kérem, csak ne izgassa magát, mulasson jól! Adieu! *(Malmosné el.)*

7. JELENET.

Báróné, Fáni.

BÁRÓNÉ *(egyedül):* De milyen izgatott volt. Érdekes is! Hogy veszélyezteti a jövőjét! . . . Nevetéses! Ah, milyen kicsinyesek sokszor az emberek.

De ha már megígértem, hát meg kell mondanom a hölgyeknek.

FÁNI (*beront*): Elment Malmosné? Miért hívatta fel? Valami baj van?

BÁRÓNÉ: Ah, nincsen semmi! Azaz, hogy valami cselédpletykát hallott s most azt hiszi, hogy ez majd rossz fényt fog vetni a penzió hírnevére! Egészen izgatott volt és határozottan felszólított, hogy hagyjunk fel ezzel a szerinte gyerekes dologgal. Hát nem komikus?!

FÁNI (*magánkiül*): Hogy gyerekes dolog? És hogy hagyjunk fel? Hát tán csak nem ettünk kefét? Felhagyni vele most, amikor legnagyobb eredményeket érünk el? Ez ostobaság! Nem kell rá hallgatni. Elvégre mi itt mind fizetünk, úgy szórakozunk, ahogy akarunk. Már előre örültem ennek a délutánnak, csak nem fogunk róla lemondani az ő faxnijá kedvéért. Egyéb se kéne! Egyszerűen megtartjuk a szeánszot, punktum. A többi hölgyeknek meg nem kell mondani semmit Malmosnéról, úgysem fog megtudni semmit!

BÁRÓNÉ: Én is azt hiszem, nem fog a nyomára jönni. Majd ügyelünk rá, hogy a cselédség se vegyen észre semmit és így egészen kellemes lesz.

FÁNI: Most menjünk mi is a szobánkba, lelkem, pihenjünk egyet és azután mindjárt hozzá is láthatunk a nagy dologhoz. (*Indulnak.*)

8. JELENET.

Voltak, Rozi.

ROZI (*hirtelen belép, kezében újsággal*): A méltóságos báróné ezt az újságot lent felejtette az ebédlőben. Méltóztassék parancsolni.

BÁRÓNÉ: Köszönöm. (*Átveszi.*) Levelem ma sem jött?

ROZI: Nem tudom, kezit csókolom, ha nem volt oda-téve, akkor valószínűleg nem is jött.

BÁRÓNÉ: Érthetetlen. És Hedvig baronessz sem kapott?

ROZI: Úgy tudom, ő egy képeslapot kapott, de levelet ő sem.

BÁRÓNÉ: Igazán, nem értem, pedig már napok óta esedékes volna, nem is egy.

FÁNI: Ugyanúgy vagyok én is. Megbomlott ez a pósta vagy mi. Nálunk, Jereremiásfalván ilyesmi nem történhetik meg, pedig sokszor annyi küldemény van, hogy alig győzzük a munkát! Majd úgy járunk, hogy minden egyszerre fog megérkezni, mert úgy is szokott. *(Mindketten el.)*

9. JELENET.

Rozi.

ROZI *(utánuk fenyeget)*: Vén szipirtyók. Persze, hogy nem kaptatok levelet, mert én már 2 napja szépen elraktam. Szükségem lesz arra nekem, máma! Jó gondolat volt most is hallgatózni, az bizonyos. Úgy látszik, kutyába sem veszik az én nagyságám szavát. Hát jó! Akkor most jövök én! Nem mondtam a nagyságámnak, mit akarok, de megbeszéltek ketten mi azt már Julis néivel a konyhában. Majd lesz itt nemulass, ezeknek a szellemnyavajgató boszorkányoknak! Nekik a mi házunk jóhíre suvix? Az én áldott szívé nagyságámat akarják koldusbotra juttatni! De ebbe már én is bele szólok! Fölkészülök majd én is arra a szejanszra vagy mi a csudára! Meg fogom mutatni, hogy míg én ebben a házban vagyok, itt semmi sem sikerül azoknak, akik az én asszonyom ellen mesterkednek! Csak már jönne Julis néni, meg Bakkancs néni, hogy megtegyük az előkészületeket! *(Kívülről csoszogás, suttogó beszéd hallatszik.)* Ahá, jönnek már! Na most aztán munkára fel!

FÜGGÖNY.

III. FELVONÁS.

Szin: a rendes szoba, mint azelőtt. A garnitúra félre van rakva, hogy több hely legyen a középben, ahol az asztal és a székek állanak. A szobában félhomály. Az egyetlen égő lámpa itt is sötét lepellel bevonva.

1. JELENET.

Hedvig, majd báróné.

HEDVIG (*egyedül belép*): Na, tessék. Még senki sincs itt. Tűrhetetlen egy társaság igazán, mindig váratnak magukra. Itt is hagynám őket tudom, ha nem szellemidézésről volna szó! Mindent unok már, ez még egy kissé érdekel. És azt mondja a főrendező, a Fáni, hogy ma egészen másképpen fogják rendezni mint eddig! Izgatóbb lesz. Ez kell az idegeimnek, mert már nem bírom sokáig ezt a parvenü társaságot. Hogy milyen közönségesek! Kezdve a háziasszonytól a Zsíros kisasszonyig valamennyi. Azt a kutyaimádó vénasszonyt meg azt a Fánit még csak kibírom valahogyan, mert azoknak legalább előkelő a familiájuk. De ez a Zsíros-pereputy! No, ez már egészen beteggé tesz!

BÁRÓNÉ (*Belép.*) Ah, még csak maga van itt egyedül? Azt hittem, mindenkit itt találok!

HEDVIG: Már hozzászokhatott volna, hogy a barátnőire mindig várakozni kell.

BÁRÓNÉ: De furcsa maga Hedvig. Mit bántja őket folyton?

HEDVIG: Azért, mert nem egy báró Majmóczynéhoz méltó társaság! Ha éppen kíváncsi rá mama.

BÁRÓNÉ (*ingerülten*): Mit, hogy nem hozzám valók?

Hogy mondhat ilyet! Hiszen mind nemes hölgyek, előkelő családok. *(Gúnyosan)* Ahá, értem. Megint Zsírosékra céloz!

HEDVIG: Igenis Zsírosékra!

BÁRÓNÉ: Ah, Hedvig, hogy maga milyen kellemetlen tud lenni. Én mondom, Zsíros mama sem ösökkel, sem nemesi névvel nem rendelkezik, de van egyházasulandó kapitány fia, vitézi előnévvel és anynyi pénzzel, mint a pelyva. És akivel a szülei csakis előkelő lányt akarnak elvételni! Most már érti?

HEDVIG: Ó, nagyon is értem és azt is igen jól tudom, hogy ezek a parvenük tartanak szerencsésüknek, ha egy kis- és nagymajmóczy Majmóczy Hedviget menyüknek megkaphatnának. De ezt ugyan lessék! Ez nem fog nekik sikerülni.

BÁRÓNÉ: Legyen igazságos! Nem mondhatja, hogy valami nagyon járkálnak a kegyei után!

HEDVIG: Hát ne is járkáljanak. Éppen elegendem van velük, teljesen az idegeimre mennek már, szólni sem akarok hozzájuk.

BÁRÓNÉ: Ah, még szólni sem! Igazán nevetséges. Ha tudnám, mire vár?! Maga szegény lány, jól tudja, egy huncut garasa sincsen! Kedvesem! A nyakamra akar vénülni?

HEDVIG *(felugorva göggel)*: Attól ne féljen mama, arra nem kerül a sor, annál is inkább, mert az én titkos jegyesem, gróf Balekházy Edömér, cs. és kir. kamarás, aki eddig csupán azért nem kérte meg a kezemet, nehogy kebelbarátnőm, Ella grófnő, akit a sárga irigység majd megöl emiatt, valami konkolyt hinthessen közénk.

BÁRÓNÉ: Ah, gróf Balekházy? De hiszen ez igen kellemes! Édes kislányom... *(Higgadtan)* Nos és van neki vagyona? Pénze, birtoka vagy efféle?

HEDVIG *(kissé leeresztett hangon)*: Azt nem tudom, azt igazán nem kérdeztem, de azért egészen nyu-

godt vagyok, hogy a feleségét a rangjához méltóan el fogja tartani.

BÁRÓNÉ: Fiacskám! Ha majd meggyőződtem róla, akkor majd el is hiszem! És megengedjen . . . a . . . a . . . szerencsekívánataimat is akkorára fogom halasztani!

HEDVIG (*ismét gúnnyal*): Amint tetszik. (*Kivülről láрма, léptek zaja.*)

2. JELENET.

Voltak, Fáni, Pincsiházy, Zsirosné és Málcsi.

FÁNI (*elől jön*): Ugye mondtam, hogy itt vannak! (*A bárónéhoz.*) Magukat kerestük lelkem, mert már meg akarjuk kezdeni a szeánszot. Az előbb itt voltam, a szobát besötétítettem, de még aztán leszaladtam, szólni a cselédeknek, nehogy beengedjenek valakit, mert mi most tudományos felolvasást tartunk! Mondom, így legalább azután ők sem fognak itt lebzselni körülöttünk!

PINCSIHÁZY (*a kis kutyával hóna alatt, amelynek nyaka egy hatalmas umslauggal van felkötve. Előre jön és egy párnára akarja elhelyezni a kis kutyát*): Így, drága, egyetlen kis aranyosom, így pihenj, aluszkálj, oh egyetlen, egyetlen szegénykém, kis szenvedő gyönyörűségem!

BÁRÓNÉ: Ah, kedves Pincsiházy, mi történt? Mi baja van Pufi kutyusnak? Tán csak nem beteg a kis kedves?

PINCSIHÁZY (*siránkozva*): Jaj, kedves bárónécskám, maga még nem is tudja, mi történt ma az ebéd végén! Majdnem végzetes szerencsétlenség! Oh, Istenkém, most is remeg a lábam a rémülettől.

MÁLCSI (*előre jön*): Persze, báró néni hamarabb feljött, hát nem is tudhatja. (*A bárónéhoz.*) Tessék elképzelni, szegény kutyus csontot nyelt és kis híjja, hogy meg nem fulladt! Szegényke. Úgy saj-

nálom, hogy délelőtt kicsúfoltam, annyit szenvedett, de talán most már jobban lesz, azt mondta az orvos, hogy nincs már semmi veszedelem.

BÁRÓNÉ: De hiszen ez roppant kellemetlen lehetett és hát hogyan? Mindjárt kaptak orvost? Ez szerencse, ez nagy szerencse!

MÁLCSI: Jaj dehogyis, Rozi vette ki a csontot a torkából, még pedig nagyon ügyesen. Inkább ez volt a szerencse. Akkor aztán, amikor láttuk, hogy tud a kutyus lélegzeni, Rozi elszaladt az orvosért, én meg hidegvizesruhát raktam a torkára, míg az orvos megérkezett.

PINCSEHÁZY: Kedves kislányom! Egészen megszerettem magát ezért. De Rozinak sem fogom soha elfelejteni, hogy megmentette az én kis mókusom életét! Meghálálom neki, meg én!

FÁNI *(ki eddig szörnyen magyarul, rendezkedik a háttérben, Zsirosnéval letelepszik az asztalhoz, a benyílnak háttal):* Gyorsan, lelkeim, gyorsan, hagyják azt a kutyát, megél az már, nem kell félni, ebsont! Jöjjenek inkább, mert aztán kifogyunk az időből. Ki tudja, hátha nehezen kapunk összeköttetést a szellemvilággal?!

ZSIROSNÉ: Az ám, kezdjük, mert már nagyon esz a kíváncsiság.

FÁNI: Báróné ide üljön *(helyet mutat)*, Pincseházy lelkem, maga oda, így ni. A baroness ide mellém. No, mostan mindenki tegye kezét az asztalra és kezdjük.

MÁLCSI *(ki még mindig Pufit simogatja):* Hát én hova üljek, Fáni-néni?

FÁNI: Te, lelkem, csak maradj ott, ahol vagy.

MÁLCSI: Jól van, hát maradok, én úgyis csak nézem. *(Mindannyian az asztalra tett kézzel, siri hangon kezdik.)*

MIND: Ked-ves-szel-lem, je-lenj-meg! *(Semmi nesz. Itt kétszer mondják egymás után.)*

MÁLCSI: *Kuncogni kezd.*

FÁNI: *Úgy látszik, nem hallja, majd én egyedül. (Hangosan, lehetetlen hangon énekle.)* Kedves szellem, jelenj meg!

MÁLCSI (*kipukkad*): Hahahaha!

MIND (*dühösen*): Nahát ilyet! Ez mégis sok! Elront mindent!

ZSIROSNÉ: Málcsi, rögtön takarodj ki!

FÁNI: Igen-igen, legjobb lesz, ha mész innen a csudába.

MÁLCSI (*még mindig nevet*): Jaj, hadd maradjak, Fáni néni, igazán nem nevetek többet.

ZSIROSNÉ: Nem, nem, takarodj!

MÁLCSI: De mama, hát mondom, hogy nem nevetek, no!

BÁRÓNÉ: Hagyják hát, ha mondja, hogy nem fog nevetni.

FÁNI (*gyilkos pillantással Málcsira*): Na jó, de vesztég maradj, te tacsó! (*Ismét ájtatos arccal, nyujtott hangon.*) Kedves szellem . . . (*Kopogás hallatszik. Ré múlt csend.*)

(*Itt rövid időközökben három kopogás hallik.*)

PINCSIHÁZY: Kopogást hallottam.

TÖBBIEK: Én is, én is.

FÁNI (*csendet int, suttog*): Legyenek csendben, majd én beszélek. (*Siri hangon.*) Kedves szellem, jelen vagy? (*Ismét három erőteljesebb kopogás a könyvtár felől, mindannyian ré múltan odanéznek.*)

FÁNI (*mint előbb*): Kedves szellem, ha jelen vagy, mutasd meg magad. (*Erre a benyilóból zörgés, nyögés, kísérteties hangok, mely után a benyiló ajtajából a félhomályban kilép a szellem fehér lepedővel teljesen letakarva, a fejére a lepedő alatt még egy süveg van téve, hogy embermagasságnál nagyobbak lássék, ujjain szivarszipkák. Lassan mozog előre és az ajtótól egy lépésnyire megáll, nagyot nyögve sóhajt. Általános felhördülés, ré-*

múlt halk sikolyok, majd dermedt csend. Mindannyian rámerednek.)

SZELLEM (*hatalmasat nyög és sóhajt, majd mély, siri hangon lassan beszélni kezd*): Itt vagyok, ó átkozott halandók, mit akartok tőlem, mit háborgatjátok minduntalan sírontúli nyugalmamat? — Feleljetek. (*Itt két-három másodpercnyi szünet. Hörgöve.*) Feleljetek!

FÁNI (*fészkelődni kezd, lehet látni, hogy ő szedte össze magát leghamarabb. Halk, reszkető hangon*): Kedves szellem, mondd, ki vagy?

SZELLEM (*nagyot nyög*): Semmi közöd hozzá, te hitvány féreg, egyéb dolgod sincs, mint a túlvilágot zaklatni ostoba kérdéseiddel? — Ha már megzavartatok és elő kellett jönnöm, hát halljátok meg, hogy mit üzen az Alvilág. (*Felemeli karját, kinyújtja, hosszú staniclis ujjával rámutat a szélen ülő baronessre.*) Neked, te gőgös teremtés, izenik az alvilág szellemei, tégy le ostoba terveidről, mert akiben bízol, az megcsal. (*Nyögés, sóhajtás, Málcsira mutat.*) Téged, te ifjú leányzó, jószívédért megjutalmaz a sors, közel jövőben nagy öröm ér. (*Nyög, Zsirosnéra mutat.*) Neked azt üzeni a nagy szellem, ne légy elégedetlen, áldd a sorsot, hogy ilyen derék gyermekeid vannak. (*Nyög, Pincsyházyra mutat.*) Velel meg közlik a túlvilág szellemei, ne menj haza, mert kedvencedre otthon halál leselkedik. (*Nyögés. Bárónéra mutat.*) Te ostoba teremtés. Neked izeni a túlvilág, ne cicomázd úgy magad, mert úgyis csak egy vén skatulya maradsz. (*Most hatalmas hörgéssel Fáni felé hadonász.*) Te vén szipirtyó, neked pedig az az üzenet, hogyaki bolygatja a túlvilág lakóinak nyugalmaát, az mindörökre átkozott legyen! Téged is utolér majd a túlvilág büntetése! (*Az utolsó szót felemelt hanggal, kiáltva mondja, szétterjesztett karokkal, aztán hirtelen eltűnik. Ugyanakkor*

a másik villanylámpa is felgyullad, — világos lesz. Az egész jelenetet kívülről jövő nagy robaj és elhalkuló nyögések kísérik. A szellemező társaság, amelynek minden tagja a neki szóló üzenetnél feljajdul s szörnyű félelmet mutat, — most egy pillanatig dermedten néz körül, aztán egy sikollyal, jajveszékelve kifelé rohan. Legvégén Pincsiházy a felkapott kutyával. — A szin néhány másodpercig üres, majd a benyíló ajtaja lassan kinyílik és benne megjelenik Bakancs-néni és Julis-néni. Az egyik a lepedőt húzza maga után, a másiknál egy rézkondér, meg egy főzőkanál. Előbb óvatosan körülszaglálódnak, aztán gyors léptekkel a másik ajtó felé indulnak.)

BAKANCS-NÉNI: Ugye mondtam, hogy ezzel a kondérral egészen jó túlvilági zenebonát lehet csapni! Az volt a jó, hogy mindannyian befértünk a szekrénybe.

JULIS-NÉNI: Az ám, egészen jól sikerült, node most azután inaljunk ám mink is!

3. JELENET.

Voltak, Rozi.

ROZI (*besurran az ajtón*): No, ez jól sikerült. (*Leül egy székre, úgy nevet.*) Ezt a menekülést látni!

BAKANCS-NÉNI: }
JULIS-NÉNI: } *Vele nevetnek.*

BAKANCS-NÉNI: Láttad? Honnan láttad?

ROZI: Én itt álltam a villanycsavarnál, hogy amikor kell, felcsavarjam a villanyt, azután utána, amikor hallottam, hogy robognak az ajtó felé, iszkiri befutottam a szomszédos ebédlő ajtaján és egy kis résen át néztem, hogy milyen eszeveszettan rohantak! (*Nevetnek.*) No, ezek se idéznek egyhamar szellemet, annyi bizonyos!

BAKANCS-NÉNI (*a nagy nevetés után kifújva ma-*

gát): Hanem azt mondom, most már igazán menjünk, nehogy itt leljen valaki. Julis néni, a villanyzseblámpa hol van?

JULIS-NÉNI: Hű, a kutyafáját, azt meg majdnem a fészekben felejtettem! (*Visszaszalad, hozza a lámpát.*) Ez is jól szolgált!

ROZI (*kitekint az ablakon*): Fussanak, jön a nagyságos asszony autója, ahol ni, mindjárt ideér! Gyorsan, kifelé!

JULIS-NÉNI: }
BAKANCS-NÉNI: } *Elrohannak.*

ROZI: Teremtőm, itt meg micsoda rendetlenség van. (*Sietve rendezkedik.*) No, most kíváncsi vagyok, bevallanak-e valamit? — Dehogyan is vallanak! (*Legyint.*) Hallgatni fognak azok, mint a sír. (*Tovább rendezget.*)

4. JELENET.

Rozi, Malmosné.

MALMOSNÉ (*belép*): Na, itt is vagyok már.

ROZI (*odaszalad*): Kezít csókolom, de jó, hogy már meg tetszett jönni. Szabad? (*Lesegíti a kabátot.*) A csomag lenn maradt?

MALMOSNÉ: Igen, Bakancsnénál van, majd felhozza. — No, Rozi, nincs semmi újság?

ROZI: Nincsen semmi, kérem szépen. A nagyságos asszony hogy vásárolt, hogy ilyen gyorsan el tetszett intézni mindent?

MALMOSNÉ: A bevásárlással hamar elkészültem, ugyanis az egyik kereskedő a jövő hétre vár újabb árukat és nagyon kért, hogy várjam meg, addig ne vásároljak, a másik egy-kettőre kiszolgált, ahol látogatást akartam tenni, ott nem voltak otthon, — hát így azután hamar hazakerültem.

ROZI: Málcsikának mit tetszett venni?

MALMOSNÉ: Ja a Málcsikának? — Egy kis melltűt vettem, nem tudom, fog-e neki tetszeni?

ROZI (*kérő hangon*): Jaj, tessék szíves lenni, megmutatni, úgy szeretném megnézni én is!

MALMOSNÉ: No várjon, maga kíváncsiság, — mindjárt! Adja ide a retikülömet.

ROZI (*odaviszi*): Tessék. Ebben van?

MALMOSNÉ: Ebben. (*Keresgél, kivesz egy kis csomagot, kibontja, mutatja.*)

ROZI: Jaj, de édes, de gyönyörű! Hogy ez ne tetszene neki?! — Nagyságos asszony kérem, tessék megengedni, hogy hadd hívjam ide Málcsikát.

MALMOSNÉ: Most? — majd vacsoránál átadom neki.

ROZI: Jaj, hadd hívjam ide, úgy szeretném látni, hogy örül neki, ugye szabad? — Vacsora olyan sokáig lesz még.

MALMOSNÉ (*nevetve*): Hogy milyen gyerek maga, Rozi! — na nem bánom, hívja be a kisasszonyt!

ROZI: *Ujjongva elrohan.*

5. JELENET.

Malmosné, Fáni, Pincsiházi.

MALMOSNÉ (*egyedül, mosolyogva*): Rettenetes egy szélkerék, úgy örül neki, mintha az övé lenne. Látszik, ő is megszerette Málcsikát.

FÁNI (*bedugja az orrát, majd kitörő örömmel beroshan*): Maga jött meg, lelkem Malmosné? Jaj no, bizony nagyon megijedtem, hogy miért rohant úgy ki Rozi. Mondom: Pincsiházi lelkem, egy életem, egy halálom, de én bekukucskálok a nappaliba, hogy mi történik ott benn!...

MALMOSNÉ: De kedves Fánika, hát ugyan mi történhetett volna olyan szörnyű dolog? És mikor harapták le az orrát annak, aki a nappaliba bekukucskált?

PINCSIHÁZI (*megtörtén, nyögdecselve*): Édes Mal-

mosnécskám, maga azt nem tudhatja. J-a-j, azt senki sem tudhatja, hiszen az embert annyi minden érheti!

FÁNI (*oldalba figyelmezteti Pincsiházit, súgva*): Vigyázzon, el ne áruljon, hallja-e?

MALMOSNÉ: Mi az? — történt talán valami? (*Közelit Pincsiházihoz.*)

PINCSIHÁZI (*meghökkenve Fáni figyelmeztetésétől*): Á dehogy, ugyan mi történt volna már? Csak úgy mondom éppen j-a-j! (*Leül a kerevetre.*)

MALMOSNÉ: Csak úgy mondja? Dehát akkor miért jajgat, az Istenért! (*Meglátja a bekötözött Pufit.*) Oh, hát Pufikával mi történt, — ezért hát a jajgatás? de miért nem mondta mindjárt?

FÁNI (*kapva a szón*): Persze, hogy azért jajgat, egészen oda van szegényke, dehát hogyisne, mikor az egyetlen mucuskája csaknem megkrepált. Persze maga lelkem, nem volt már itthon, — tyhű, de megijedtünk!

PINCSIHÁZY (*kétségbeesetten*): És nem volt elég az ijedtség, most még a félelem, hogy milyen nagy...

FÁNI (*oldalbalökve Pincsiházit, sebesen folytatja*): Igen, igen, hogy milyen nagy lyukat fúrt a gígjába az a csont — mert csontot nyelt a drága kis mókuska, — egyem meg a lelket, amit aztán Rozi bányászott ki a gyomra fenekéről, elhiszem, hogy fáj a szerencsétlennek, mondtam mindjárt, legjobb lenne egy morfium injekciót adni neki, attól aztán semmit sem érzett volna legalább, de nem merték, mert azt mondja, hogy szívbajos.

MALMOSNÉ: Szívbajos a kutyus? — biztos ez?

FÁNI: Biztos hát. Azért olyan szomorú mindig, mert szívbeli bántalmi vannak és olyankor ráadásul még belső láz is emésztí az egyetlen cukorfalatot. Ugye szörnyűség?

PINCSIHÁZI (*türelmetlenül*): Jól van jól, csak maga

ne beszélne már annyit. (*Rozi és Málcsi kívülről jönnek.*)

FÁNI (*mialatt Malmosné a belépőkre figyel, félhangon*): Inkább én, mint maga, hisz minden szavával elszólja magát.

PINCSIHÁZY (*félre*): De legalább van értelme annak, amit mondok, nem locsogok a világra, mint te.

6. JELENET.

Voltak, Málcsi, Rozi, majd Zsirosné.

ROZI (*örömmel*): Itt hozom a kisasszonykát!

MÁLCSI: Kezit csókolom. Most mondja Rozi, hogy Malmos néni már meg is jött és engem hív, hát feljöttem.

MALMOSNÉ: Igen drágám, én kérettem, ugyanis bent a városban gondoltam az én kis barátnőmre és a kedves napok emlékére, amit együtt tölthetünk, hoztam magácskának ezt a kis emléket, ezt akartam átadni.

MÁLCSI (*örömmel a nyakába ugrik, megcsókolja*): Jaj de édes, de szép! Jaj Istenem, de örülök neki! (*Nézegeti.*) Jaj de boldog vagyok!

PINCSIHÁZY (*a jelenetet feszülten figyel, izgatottan kapkodni, fészkelődni kezd*): Jaj, jaj nekem, jaj! (*Ezenközben Málcsi a tüt feltűzi, nézegeti, Rozi dicséri, Malmosné gyönyörködik Málcsi örömeiben.*)

FÁNI (*szintűgy megrémülve, félhangon*): ... minden jótét lélek ... éppen úgy, amint megmondta neki, éppen úgy, jaj nekem! (*Majd hirtelen magához térve, Pincsiházihoz*): Látja úgye, hanem el ne kukorékolja magát Malmosné előtt, hallja-e!

PINCSIHÁZY (*szinte alétan az ijedtségtől, hátradől*): Jaaj nekem, jaj! (*Ebben a pillanatban belép Zsirosné.*)

ZSIROSNÉ: Málcsi, hol vagy, hová tűntél?

MÁLCSI (*hirtelen elébeszalad*): Mamuskám, nézd, mit

kaptam Malmos nénitől, nézd! Jaj, olyan boldog vagyok! (*Mutatja.*) Ugye milyen aranyos, a városból hozta!

MALMOSNÉ (*mosolyogva*): Igazán csekélység, csak éppen hogy egy kis emléke legyen tőlem Málcsi-kának.

ZSIROSNÉ (*meghatva*): Igazán, milyen szíves, milyen jó lélek. Megköszönted Málcsi?

MÁLCSI: Még, mamuskám.

ZSIROSNÉ: Én is köszönöm, kedves háziasszonykám, hogy ilyen örömet szerzett a lányomnak. (*Kezet nyújt.*)

MALMOSNÉ (*szívesen*): Ó igazán szóra sem érdemes.

ZSIROSNÉ (*visszahúzott keze megáll a levegőben, meghökken arccal maga elé mered, majd sikoltva fejéhez kap*): Teremtő Isten, hogyan is mondta? Jaj nekem Málcsi, téged öröm ért! Jaj, Uram, ne hagyj el! (*Egy székebe roskad.*)

MÁLCSI: *Első pillanatban meglepedten néz anyjára, majd megértvén a helyzetét, nagyot sikolt, hozzá rohan, átöleli.*

MALMOSNÉ (*rémülten, értelmetlenül*): De asszonyom, az Isten szerelmére, mi történt, mi baja van? Szóljon!

FÁNI (*Zsirosné kiáltásaira otthagyja a halkan nyögdecselő Pincsiházit és mellé rohan*): Semmi különös, ne törődjön vele, máma rossz napja van, nagyon ideges szegény. (*Tologatja odébb Malmosnét.*) Hagyja csak lelkem, adjon egy pohár vizet, majd jobban lesz.

ROZI (*ki az egészet a háttérből kíváncsian figyelve nézi, a kis asztalon lévő vizeskorsóból pohárba tölt, odaviszi*): Tessék, itt a víz.

FÁNI (*az elképedt Malmosnéhoz*): ...mert így van az, ha valaki falun lakik, nem úgy ideges ám, mint a városi, hogy nyafog, meg migrént kap, a falusi nem mutatja, oszt egyszerre csak kitör be-

lőle, ha köll, ha nem. Kiváltképp, ha öröm éri. Kiváltképp akkor! — tudom, van nekem egy ismerősöm, egy előkelő hivatalnoknak az özvegye, hát lelkem, annak az unokatestvére mindig vásárolta a sorsjegyet egyre-másra. Egyszerre csak jön az értesítés, hogy azt mondja, nyert 3000 pengőt, hát ez örömében stande-péde összeesett. Legközelebb jön az értesítés, hogy nyert harmincezer pengőt, erre örömében egyik felét menten megütötte a guta. Legközelebb megint...

PINCSIHÁZI *(félre)*: Csak a te nyelvedet ütné már meg! Hazug.

ZSIROSNÉ *(kit lánya és Rozi ápolgattak s most támogatnak, feláll)*: Engedelmet kérek, kedves jó háziasszonykám, de igen-igen rosszul lettem. Azt mondják, idegesség. Hát legyen az, bánja a csuda, de annyit mondhatok, hogy így még nem jártam. Be is megyek a szobába, oszt kifújom magam egy kicsit. Engedelmet kérek. *(Fejcsóválva lassan indul.)* De ilyet, na még ilyet!... *(Málcsi kikiséri).*

MALMOSNÉ *(otthagytá az őt szóval tartó Fánit)*: Igazán végtelenül sajnálom, kedves Zsíros-mama. Nem értem az egészet, fogalmam sincs, hogy mi okozhatta, de nem is firtatom. Remélem, mielőbb teljesen el fog múlni, csak pihenjen le nyugodtan, s ha valamire szükség volna, csak csengessenek. *(Az ajtóból visszajön, megáll.)* Érthetetlen!

FÁNI: Áj, dehogyan is érthetetlen, láttam én már sokkal különb dolgot is ennél, mégsem dőlt össze a világ. Nem kell mindenből olyan nagy dolgot csinálni! *(Közben Báróné és Hedvig jönnek, félre.)* Igaz, hogy az én lábaim is elég tisztességesen citeráztak az előbb, de hát — Malmosnénak semmit el nem árulni — ez így van elhatározva.

7. JELENET.

Voltak, Báróné, Hedvig.

BÁRÓNÉ: Ah, kedves Malmosné már is? Hogy sikerült a városi út? Remélem, nincsen semmi baj?

MALMOSNÉ: Igen, egy kicsit hamarabb hazajöttem. Baj? Oh, nem, hál Istennek, semmi... *(lassabban)* azaz, hogy ez a Zsíros-mama eset, igazán nem tudom, mit is gondoljak.

HEDVIG *(Rozihoz)*: Mondja, megjött a délutáni posta?

ROZI: Igen kérem.

HEDVIG: Hozza fel.

ROZI: Istenis. *(El.)*

BÁRÓNÉ *(élesen figyel Malmosné szavait, Rozi és Hedvig rövid párbeszéde alatt kérdőleg integet Fáni felé)*: Mi? mi történt Zsíros mamával?

MALMOSNÉ: Az előbb itt olyan érthetetlen jelenet játszódott le, ugyanis...

PINCSEHÁZI *(ki állandóan lesi a fejleményeket, hirtelen közbevág)*: Igen tudja, mert a Málcsikát egy nagy öröm érte és...

FÁNI *(Pincsiházi hirtelen elhallgattatja)*: Nem hallgat maga szerencsétlen!

BÁRÓNÉ *(felsikoltva)*: Ah! ah! öröm érte? Ez kellemetlen, nagyon kellemetlen!

FÁNI *(Báróné felé int, félre)*: Na ostoba!

MALMOSNÉ *(mindjobban megütközve)*: Kellemetlen? Hát ezt most már igazán nem értem.

BÁRÓNÉ *(Fáni intésére zavarba jön, hebegve)*: Hát én igazán... én magam sem tudom...

FÁNI: Persze, nem jól értette, úgy értette, hogy Málcsit nagy baj érte. Persze, de nem is csodálom, mostanában mindig ilyen szórakozott. *(Félre.)* Úgy látom, legjobb lesz, ha feloszlatom a társaságot. *(Súg Pincsiháznak, mindketten szedelőzködnek, mennek.)*

BÁRÓNÉ *(végre kissé összeszedi magát, tetetett, erő-*

tetett vidámsággal): Tényleg igaza van Fánika, valahogyan így történt, ah, hogy milyen szórakozott is az ember néha.

ROZI: *Belép, a postát hozza, leveleket, újságokat.*

MALMOSNÉ *(félre)*: De engem ugyan be nem csaptok, itt valami van a levegőben.

ROZI: Tessék, itt a pósta. *(Osztoztatja, először Pincsiháznak, Fáninak, aztán a többinek, utána, el.)*

FÁNI: Éppen jó, majd ott benn elolvassuk, hogy mi újság van odahaza.

PINCSIHÁZY *(igen mustrál egy levelet)*: Jaj nekem, ezt otthonról írák — a húgom írja, jaj Fáni, jaj kis pufikám, kis cukrosom. *(Öleli)*:

MALMOSNÉ: Mi az? Mi történt már megint? *(Odamegy.)*

FÁNI: *Ki a levelet rögtön elkapta, feltépte, most olvasni kezdi.*

BÁRÓNÉ, HEDVIG: *Szintén köréje gyűlnek, feszült figyelem.*

FÁNI *(fennhangon, izgatottan)*: Édes tante! Levelét megkaptuk, s mivel olyasmit ír, hogy a jövő héten haza szándékozik jönni, sietve értesítem, ne jöjjön egy világért sem. Ugyanis, itt járvánnyá nőtt a veszettség. A hatóság emberei sorba mennek házról-házra és az összes ebeket kiirtják. Nincs sem protekció, sem könyörület. Azért, amíg csak teheti, maradjon, további fejleményekről értesíteni fogom.

BÁRÓNÉ: Ah, *(rémülettel néz Fánira)* szörnyű, *(majd Fánit magához húzza és fülébe súg.)*

PINCSIHÁZY *(kitörő rémülettel)*: Hát ez az! Ezt mondta meg. Ha hazamegyek, ez a drága, ez az egyetlen el van veszve! Jaj nekem, hát ebben is igaza volt! Ebben is. Mindenben! Megírom a húgomnak, szaladok megírom neki, meg én. *(Elrohan.)*

MALMOSNÉ: *Ki eleintén szörnyülködött, most mindjobban gyanakvó arccal figyel.*

HEDVIG *ki az egész dolgot előbb hidegen fogadta, ezalatt leveleit bontja és izgatottan olvas, most élesen felsikolt*): Ah, jaj, végem van! *(Egy székre rogy, arcát eltakarja.)*

BÁRÓNÉ *(odarohan)*: Mi az, mi baj van? Hedvig, szóljon kérem!

MIND: *Ijedten figyelik.*

HEDVIG: Hát ez is igaz? Minden igaz! Tönkre vagyok téve! *(Hirtelen felugrik, dühvel.)* De hát ez nem lehet, ez nem lehet más, mint ocsmány hazugság, annak a kígyónak a műve! . . .

BÁRÓNÉ: Miféle kígyónak? Ki az a kígyó? Mutassa azt a levelet?

HEDVIG *(ismét lerogyva)*: De mégsem! Hiszen ő is megmondta, megjósolta előre, oh szörnyőség, szörnyőség! *(A levelet, amit eddig görcsösen szorongatott, kiengedi kezéből.)*

BÁRÓNÉ *(ki a levelet felkapva izgatottan forgatja)*: Jaj, kedves Fánikám, legyen olyan szíves, olvassa már ezt a levelet! Az én rossz szememmel nem boldogulok sehogysem ezzel az apróbetűs írással.

FÁNI *(hirtelen odaugrik, lecsap a levélre)*: Olvasom hát, de mennyire olvasom! *(Mind közelebb húzódnak.)*

FÁNI *(fennhangon)*: Édes, egyetlen barátnőm! Habár te úgylátszik teljesen megfélemedteztél rólam, mert egy sort sem írtál, azért megmutatom, hogy nem vagyok aprehenzív és én írok neked. Ugyanis a legfrissebb újságot akarom veled közölni, ami bizonyára téged is érdekelni fog. Ez az újság nem más, mint hogy megfelelő hivatalos körök rájöttek, miszerint gróf Balekházy — a te vőlegényed — egy szélhámos csaló, valódi foglalkozására nézve rovtommultú urasági inas, a reábízott egyesületi pénzekből nagy összeget elsikkasztott. Éppen őrizet alá akarták venni, mikor kisült, hogy előző éjtszaka házigazdáját teljesen kirabolva, megszökött egy pucerájosnéval. A rendőrség körözi. Neked

továbbra is kellemes üdülést kíván és szeretettel ölel igaz barátnőd, Ella kontesz. (*Összehajtva a levelet.*) Na még ilyet!

MALMOSNÉ: Hát ez elég kellemetlen.

BÁRÓNÉ: Hát tényleg kígyó, valóban az! Ah, ez elég kellemetlen magára nézve, ezt beismerem. Most azonban igazán kár magát tönkretenni. Ha az egy urasági inas volt, akkor igazán rincsen mit búsulni utána. Ami pedig Ella kontest illeti, nna! egy kis ügyességgel mi is szerezhetünk neki egy kis meglepetést, — természetes, csak úgy, ha rám hallgat, kedvesem!

FÁNI: Persze, mindenben a kedves mamára kell hallgatni, aztán minden rendbe jön.

BÁRÓNÉ: Most pedig a leghelyesebb, ha bejön a szobánkba, s ha kipihente az iménti izgalmakat, megbeszélünk egyet-mást. (*Karonfogja Hedviget és kivezeti.*)

FÁNI (*félre.*): Na, hát ez is megkapta a magáét! Kezdem magam nem jól érezni. Hiszen most már körülbelül rám kerül a sor. Jaj nekem és még hozzá itt vagyok éppen ezen a helyen. (*Félve tekintget a közeli benyíló felé.*)

MALMOSNÉ (*gyanús szemekkel tekintget Fánira*): Igazán megmagyarázhatatlan, hogy mióta itthon vagyok, ebben a félórában mindenkit ért kellemetlenség, az meg, aki örülhetett volna, olyan rémületbe esett, hogy rossz volt nézni. Nem tudna erről egy kis felvilágosítást adni, Fánika lelkem? Mert hát ez valami csudálatos. Mintha egy földöntúli lény rendezné egymásután a dolgokat.

FÁNI (*idegesen*): Én, én magyarázzak? Nem tudok én semmiféle felvilágosítást adni. Tudom is én, ki rendezi?! (*A benyílóra néz és egy székkal arrébb ül.*)

MALMOSNÉ (*befelé mosolyogva*): Mert láthatja Fánika, hogy itt csakis valami túlvilági lény keze működött, amikor ezt a tömeges szerencsétlenséget

a nyakunkra hozta. Azaz, hogy mi ketten még nem is szólhatunk. Ránk még csak most fog majd sor kerülni, alighanem. *(Félszeggel Fánit lesi.)*

FÁNI *(megint a benyilóra tekint és egy székkal odébb ül, elfojtott izgalommal)*: Én igazán sajnálom . . . de . . . de . . . igen sürgős levelem van megírni való . . . *(Hirtelen felugrik.)* Majd visszajövök. *(Félre.)* Jaj, azt ugyan lesheted, csak most kijussak ép bőrrel. *(Kifut.)*

8. JELENET.

Voltak, Malmosné, majd Rozi.

MALMOSNÉ *(egyedül, mosolyogva)*: Meglógott! Biztosan, hogy ne faggathassam, de már késő óvakodás. Már nyomon vagyok! Itt valami szellem-történet van megint a dologban, hogy mi, azt majd kivallja nekem Málcika. *(Csenget.)* Rögtön végére járunk. *(Nevet.)* Ennyi ostobaságot! Most már magam is kíváncsi vagyok, hogy mit jelent ez a sorozatos rémüldözés, mert szerintem egy józan ember nem ájuldozik sem azon, hogy a lánya ajándékot kap, sem azon, hogy otthon veszettség-járvány van, sem azon, hogy a gavallérja szélhámós. Kellemetlen a két utóbbi, nem mondom, de hát itt nem csak az jajveszékelt, akinek szólt az eset, hanem a többi még tán jobban.

ROZI *(belép)*: Csengetni tetszett, kezit csókolom?

MALMOSNÉ: Igen. Rozi kérem, menjen be Zsírosné önagysága szobájába, küldje hozzám Málcikát, s ha a nagyságos asszony még ápolásra szorul, úgy addig maga maradjon mellette. Érti fiam?

ROZI: Igenis! *(El, de az ajtóból még veszedelmet szimatolva visszatekint.)*

9. JELENET.

Malmosné, majd Málcsika.

MALMOSNÉ (*magában*): A felnőtt, komoly hölgyek közül úgy látom, egyikre sem számíthatok. Egyik jobban fel van izgulva, mint a másik. Legjobb lesz az én kis Málcsikám. Őszinte ragaszkodó kislány, maga a természetesség, én azt hiszem, hamarosan kitudok tőle mindent.

MÁLCSI (*belép*): Rozi volt benn értem, kedves néni, tetszik valamit parancsolni?

MALMOSNÉ: Parancsolni? Nem kislányom. Hiszen tudja, én magácskának nem szoktam parancsolni. Csak kérni fogok, szívem. Először is, hogy üljön ide mellém, így ni, most pedig nézzen a szemembe, úgy és most beszéljünk. Mesélje el nekem, hogy mi történt ma, azalatt, amíg én nem voltam idehaza? Nos, halljam!

MÁLCSI (*szemlesütve, izeg-mozog*): Amíg . . . amíg a néni nem volt idehaza? Hát semmi különös, igazán semmi . . .

MALMOSNÉ (*szeretettel, mosolyogva*): Nézze, fiacskám, én azt egészen biztosan tudom, hogy valami történt és azt is tudom, hogy az én kis barátnőm szeret engem annyira, hogy nem hallgat el semmit és megmondja az igazat. Ne féljen semmit anyuskának a haragjától, meg Fánitól, megvédelem én, ha csak az kell! Nem fogják egy szóval sem bántani érte, ígérem. Na, kivele bátran. Ugye szellemezték?

MÁLCSI: Jaj, hát igen.

MALMOSNÉ: Mindannyian?

MÁLCSI: *Igent int.*

MALMOSNÉ: És hol? Itt ebben a szobában?

MÁLCSI: Jaj bizony itt.

MALMOSNÉ: Hát kedves, akkor most mesélje el az

egészet, mert én is nagyon szeretném tudni, hogy mi volt. — No halljuk!

MÁLCSI: Hát úgy volt, hogy . . . jaj Istenem, rémes volt!

MALMOSNÉ: Rémes? Csak nem?

MÁLCSI: Bizony még most is lúdbőrös a karom, ha rá gondolok.

MALMOSNÉ *(nevet)*: Óh, szegényke, no ha én itt vagyok, nem kell félni, rá gondolhat egészen nyugodtan.

MÁLCSI: Hiszen azért olyan nagyon nem félek már, meg aztán, azért ha jól meggondolom, hát nevetni is lehet rajta. Az elején nevettem is, Fáni néni meg a mama ki is akartak zavarni, de aztán a báró néni pártomat fogta és benn maradtam. *(Belemelegedve.)* Hát úgy volt, hogy Fáni néni besötétítette a szobát, mindenkit körülültetett az asztalhoz, a kezüket így feltették *(mutatja)* és elkezdték, hogy „kedves szellem, jelenj meg”, aztán mikor nem jött, Fáni néni egyedül kezdte, de olyan furcsa hangon, hogy mikor rázendített, először azt hittem, Pufi vonyít.

MALMOSNÉ *(nevetve)*: Gyönyörű lehetett.

MÁLCSI *(szintén nevet)*: Jaj de milyen! Azt hittem megpukkadok. Fáni néni majd bekapott, nagyon haragudott rám, de azért nem zsenírozta magát, fújta tovább, — és nem hiába. *(Elkomolyodik.)*

MALMOSNÉ: . . . Mert hát a szellem ilyen szíves hívásnak nem tudott ellenállni, mi? Dehát én nem is csudálom. *(Kacag.)*

MÁLCSI *(komolyan)*: Jaj, ne tessék nevetni, mert ami aztán jött, az már nagyon rémes.

MALMOSNÉ: Oh akkor dehogy nevetek.

MÁLCSI: . . . Akkor kopogást hallottunk. Fáni néni azt kérdezte, hogy „kedves szellem, jelen vagy?” akkor megint kopogott. Akkor Fáni néni mondta, hogy ha jelen van, mutassa meg magát és akkor,

— jaj, akkor olyan kísérteties jajgatást meg nyögést hallottunk, meg olyan furcsa kongó meg dübörgő hangokat és . . . megjelent a szellem.

MALMOSNÉ (*élenken figyelve, most hirtelenül*): Ugyan!

MÁLCSI: Tessék elhinni, Malmos néni, megjelent. Én is láttam és mind láttuk, és mindenki egész egyformának látta, hát nem lehetett képzelődés.

MALMOSNÉ: Nos, hát milyen volt?

MÁLCSI: Hosszú, hosszú fehér és valami fény imbolygott rajta és olyan hangja volt, mintha kriptából jött volna — és a levegő is olyan volt körülötte.

MALMOSNÉ: Ugyan, Málcsika!

MÁLCSI: De igen, tessék elhinni! Én nem éreztem, mert tőlem elég messze volt, de Fáni néni, az közel volt, ő mondta, hogy direkt kripta-szagú lett tőle a levegő.

MALMOSNÉ (*fejét csóválva*): Nahát! És hát hol állt az a szellem, honnan jött?

MÁLCSI (*mindent mutat*): Itt állt, hogy honnan jött, azt igazán nem tudnám megmondani. Úgy egyszerre csak itt volt, (*gondolkodva*) hanem amikor eltűnt, akkor . . . akkor mintha a benyílóba suhant volna . . .

MALMOSNÉ (*csendesesen*): Ahá, a benyílóba. No és mikor eltűnt, akkor nem néztek be utána, hogy nincs-e esetleg nyoma ottan?

MÁLCSI: Dehogyan is néztünk! Mind kereket oldottunk. De én azt hiszem, hiába is néztünk volna, mert én előzőleg már benéztem és nem volt ott egy lélek se.

MALMOSNÉ: Es beszélt is? Mit mondott?

MÁLCSI: Sok mindent, hogy miért zavarjuk meg, hogy kinek mit üzen az alvilág és mindenkire rámutatott a hosszú csontújaival.

MALMOSNÉ: No és mit üzent az alvilág? (*Mosolyog.*)

MÁLCSI: Mindenkinek mást. Volt akinek jót, volt akinek rosszat. — Azt tudom, hogy nekem jót mon-

dott, — valami jószívűséget említett és, hogy jutalmul öröm fog érni. Azért volt az a nagy ribillió az előbb, mikor az ajándékot kaptam és úgy örültem. Mind elrémültünk, mert eszünkbe jutott, hogy ezt a szellem megjósolta. Mama is azért lett ám rosszul — az ijedtségtől!

MALMOSNÉ: Ahá, most már értem. Szóval a jóslat még be is teljesedett. Ez tényleg különös. No és miket mondott? — És más nem teljesedett még be?

MÁLCSI: Dehogya is nem. Az előbb szaladt be hozzánk Fáni-néni és egyszuszra leadta, hogy Pincsiházy-néninek és Hedvignek is beteljesedett.

MALMOSNÉ: És azoknak hogy szólt a jóslat?

MÁLCSI: Szórol-szóra bíz én nem tudnám elmondani, csak úgy körülbelül. Pincsiházy-néninek olyasmit mondott, hogy halál fenyegeti kedvencét — én azt hiszem, a Pufi az, nem?

MALMOSNÉ: Bizonyára. És a baronessnek?

MÁLCSI: A baronessnek meg valami olyat mondott, hogy gögös, meg hogy valaki megcsalja, vagy mi.

MALMOSNÉ (*összevont homlokkal*): Igen? (*Félre.*) De gyanus dolog.

MÁLCSI (*élenken*): Jaj azután még miket mondott! (*Nevet.*) Igazán nevetnem kell, ha rágondolok!

MALMOSNÉ (*érdeklődve*): Nos?

MÁLCSI: A bárónénak azt mondta, hogy vén skatulya.

MALMOSNÉ (*meghökkenve*): Nahát! Tényleg?

MÁLCSI (*nevetve*): Tényleg bizony. És Fáni-nénivel sem bánt udvariasan, azt is mondhatom! — Azt mondta neki, hogy vén szipirtó és úgy hadonászott az orra alatt a hosszú ujjával, hogy szegény Fáni-mama se holt, se eleven nem volt. — Hát még aztán, amikor megátkozta azokat, akik a halottak nyugalma megbotyogtatók! — Akkorát csattant valami, a szellem nagyot kiáltott, hogy aki a szellemeket idézni meri, az átkozott legyen és eltűnt. A villany meg — én nem

tudom, hogyan — egyszerre felgyulladt, erre mi mindnyájan, uccu neki vesd el magad, kifelé, végig a folyosón, le a lépcsőn, a konyháig meg sem álltunk. — Pincsiházi-néni rosszul lett, Fáni-néni meg vagy öt percig nem tudott beszélni.

MALMOSNÉ: No már akkor igazán meg lehetett ijedve az Isten-adta. — No és hát a cselédek mit szölkáltak? miért nem jöttek fel megnézni, hogy mi volt az?

MÁLCSI: A cselédek? — Én nem is tudom, — én úgy emlékszem, hogy nem volt ott egyik sem, — én legalább egyiket sem láttam.

MALMOSNÉ: Úgy, nem voltak ott, hm, — szóval addig, amíg én meg nem érkeztem, nem is jött ide fel senki?

MÁLCSI: Úgy tudom, nem.

MALMOSNÉ: Nahát akkor jól van, köszönöm Málcsi-kám, (*csenget*) most mindjárt meglátjuk a folytatását.

MÁLCSI (*ijedten*): Jaj, Malmos-néni, akkor én nem maradok itt!

MALMOSNÉ: De bizony itt maradunk mind a ketten és megfogjuk a fülét annak a szellemnek.

10. JELENET.

Voltak, Rozi.

ROZI (*belép*): Tetszik parancsolni?

MALMOSNÉ: Jöjjön csak, fiam, feleljen nekem, de őszintén. Mi történt itt, amíg oda voltam? — Nos?

ROZI: *Hallgat.*

MALMOSNÉ: Ugye fiam? Pedig hogy a lelkére kötöttem magának, hogy ne csináljon semmit és tessék!

ROZI (*szégyenkezve hallgat, majd hirtelen*): Hát igaz, én megígérttem, hogy nem csinálok semmit, de miután a nagyságos asszony elment, még mindig

ugyanúgy beszéltek, sőt Fáni nagysága még biztatta is a többbit, erre dühbe jöttem és...

MALMOSNÉ: És... (*Bólogat.*)

ROZI (*elmosolyodva vontatottan*): Hiszen tetszik tudni, miért.

MALMOSNÉ: Tudom és ez a szerencséje! Persze nem egyedül csinálta, mi?

ROZI: Julcsa néni és Bakancs néni!...

MALMOSNÉ (*elmosolyodva*): Melyik volt a szellem?

ROZI: Bakancs néni volt a szellem, Julcsa néni meg a túlvilági zaj! (*Kuncog.*)

MÁLCSI (*ki eddig feszülten figyelt, most felkiált*):

Malmos néni! Igazán Roziék csinálták az egészet?

Jaj, ne tessék mondani, hiszen ez nagyon érdekes! Mesélje el, Rozikám! Olyan kíváncsi vagyok, hogy hogyan csinálta!?

MALMOSNÉ: Igen, kislányom! Bakancs néni volt a szörnyű túlvilági hírnök. De úgy hallom, valaki jön, így hát a részleteket majd lenn a konyhában fogom meghallgatni. (*Hirtelen feláll.*)

11. JELENET.

Voltak, Báróné, Hedvig, Fáni jönnek.

FÁNI: Maguk meg kifelé igyekeznek? Ne menjenek már no, kártyázzunk egy kicsit, mert én sehol sem találom helyemet.

MALMOSNÉ: Sajnálom, nekem mennem kell most, de hamarosan jövök vissza. Addig tessék összehívni a társaságot.

BÁRÓNÉ (*Hedvighez*): Most itt az alkalom, kedvesem. Ha rám hallgat?...

HEDVIG (*a Malmosnéval induló Málcsihoz nagyon kedvesen*): Málcsika, te ne menj ki, beszéljünk egy kicsit. Jó?

MÁLCSI (*meglepetten*): Ne menjek?... Igen, én szívesen, de... (*Malmosnéra néz.*)

MALMOSNÉ (*szintén meglepetten tekint Hedvigre, majd hirtelen mosolyogva*): Jó, csak maradjon szívecském, majd én ezt egyedül is elintézem, csak (*közelebb vonja Málcsit, félhangon*) addig, amíg visszajövök, egy szót sem, Málcsika! Azután úgylis elmondok mindent.

MÁLCSI: Igenis. (*Mosolyogva Hedvighez szegődik, félrevonulva élénken beszélgetnek.*)

MALMOSNÉ: Rozi, előre!

ROZI: *Lehajtott fejjel kullog. Mindketten el.*

12. JELENET.

Voltak, Zsiros mama, Pincsiházi.

FÁNI (*az asztalt rendezzi, leül, kártyát keveri*): Nahát, én akkor addig passzianszot rakosgatok.

BÁRÓNÉ: Én meg majd nézem. (*Mellé ül.*)

ZSIROSNÉ, PINCSIHÁZI: *Belépnék.*

FÁNI: Jöjjenek, jöjjenek, kártyázni fogunk.

ZSIROSNÉ (*miközben ő is letelepszik*): Hát kérem, rettenetes ám ez a szellemhistória. Most hallom, hogy már másoknak is beteljesült! Még szerencse, hogy nekem nem mondott rosszat. Hanem, Fáni lelkem, a maga helyzetét nem nagyon irigylem, hallja-e?

FÁNI (*izgatottan*): Tessék! Nem elég, hogy a félelemtől a guta kerülget, még maguk is minduntalan ezt hozzák az eszembe. (*Összecsapja a kártyákat.*)
A csuda üsse meg azt a szellemezést!

ZSIROSNÉ (*kissé sértődve*): Jól van, no! Tehetek én róla? Nem maga volt a fő-fő macher? Maga biztatott mindég! Maga rendezett!

FÁNI: Én hát! De mit tudtam én, hogy úgy haragusznak, ha idézik őket? Már csak gondolhatta volna, hogy inkább kedvükbe járok, ha tudom, hogy milyen az izlésük!

PINCSIHÁZI: Szeretik a kutyusokat... szeretik a jó

kislányokat... és ki nem állhatják, ha az idős hölgyek sokat beszélnek.

FÁNI: Csak hallgasson lelkem, maga sem megy a szomszédba szóért, ha szaporítani kell.

ZSIROSNÉ: Egyikünk sem. Nem is az volt ott a baj, hanem hogy maga ajvékót neki olyan sokáig. Azt únta meg. Azért volt olyan mérges!

BÁRÓNÉ: Fölöttébb ingerült volt! Ah, nekem elég volt belőle! Nagyon elég! Én ugyan nem szellemeznék többet.

ZSIROSNÉ: Már én is befejeztem, az is igaz!

FÁNI: Mert hát én szellemezek! Csak nem gondolják, hogy még egyszer előhívnám, mikor majd kikaparta a szememet?! Nem én! Soha többet!

PINCSIHÁZI (*Pufit simogatja*): Nekünk is elég volt. Minket se rémítgessen egy sem ezután. Most volt hozzá először szerencsénk, de sokért nem adnám, ha ez sem történt volna meg. Úgye, kis mókusom? Nagyon megijedtünk!

13. JELENET.

Voltak, Malmosné.

MALMOSNÉ (*bejön*): Kedves hölgyeim, kérem, figyeljenek rám egy kissé. Rövid leszek.

MIND: Halljuk, halljuk!

MALMOSNÉ: Tudomásomra jutott, hogy amig oda jártam, önök ismét szellemet idéztek.

MIND: *Egymásra néznek, némán integetnek.*

MALMOSNÉ: ...és azt is tudom, hogy sokkal nagyobb eredménnyel, mint eddig. Kérem, ne gyanúsítgassák egymást árulással, mert akitől tudom, az nem más, mint maga a szellem.

MIND (*hitetlenül*): A szellem? Az lehetetlen!

MALMOSNÉ: A szellem! Mégpedig személyesen!

FÁNI (*rémülten*): Uram, ne hagyj el! Csak tán nem idézgeti maga is!

MALMOSNÉ: Azt nem. De nincs is rá szükségem, én csak csengetni szoktam nekik.

MIND (*álmélkodva*): Csengetni?

MALMOSNÉ (*mosolyogva*): Igen. Tudniillik, ezek az én úgynevezett háziszellemeim, akik állandóan körülöttem tartózkodnak. Az egyik tanuja volt az önök beszélgetéseinek s mikor megtudta, hogy kéresem dacára ragaszkodnak szándékuk kiviteléhez, felébredt benne az úrnőjéhez való ragaszkodás. Ezért rendezte ezt a dorgatóriumot önöknek, ami úgy látom, mintha el is érte volna ezúttal hatását!

BÁRÓNÉ: Ah, nem értek egy szót sem!

FÁNI: Akármi legyenek, ha értem!

MÁLCSI (*tapsol, nevet*): Jaj de érdekes!

MIND: *Megbotránkozva néznek rá.*

ZSIROSNÉ: Na nézzék! Megbolondultál? Az anyját a hideg rázza, neki meg érdekes!

FÁNI: Tacskó!

MALMOSNÉ: Hát kérem, ha nem értik, én nagyon szívesen meggyőzőm önöket. Majd előszólítom őket, hallják mit mondanak ők maguk.

FÁNI: Jaj lelkem, azt már mégse tegye, elég volt! Inkább mindent elhiszek. Mindent a világon, csak ide ne hívjon egyet se!

PINCSIHÁZI: Édes gazdasszonykám, jaj, csak azt ne!

BÁRÓNÉ: Ah, ilyen kellemetlenséget!

MÁLCSI (*kérő hangon*): Tessék őket előhívni!

MIND: *Rátámadnak Málcsira, ki nevetve elhúzódik.*

MALMOSNÉ (*komolyan*): Már pedig akár kellemetlen, akár nem, ez kötelességem. (*Az asztalon hármat kopog és hangosat kiált.*) Nos szellemeik, előjöhetnek!

MIND: *Visitva menekülnek a benyilóajtótól, de azért mind rajta tartják a szemüket. Mikor észreveszik, hogy a folyosóajtó nyílik, megdöbbenve néznek oda.*

14. JELENET.

Voltak, a három cseléd.

Az ajtó lassan feltárul és lassan, lehajtott fejjel bekullog a három cseléd, egymás mellett megállnak. Egy ideig néma csend, báméskodás, majd:

MÁLCSI: *Szibből felkacag.*

BÁRÓNÉ: Ah, no de ilyet! Ah!

PINCSIHÁZI *(lassan előtötyög, lorgnonnal egészen közelről végigmustrálja őket, halkan motyog):* Ühüm, a Rozi, a Julcsa-néni, meg a Bakancs-néni. Látod, Pufikám! No, rendben van! *(Visszatötyög.)*

ZSIROSNÉ: Ej, az árgyélusát a kontyos fejüknek, ezek ugyan lóvá tettek bennünket!

MÁLCSI: *A nevetés után rögtön félrehúzza az ámuló Hedviget és élénken, gesztusokkal magyaráz neki. Együtt kuncognak.*

FÁNI *(aki legjobban meg volt rémülve, s aki eddig csak bámult, most nagyot nyel és hirtelen előlépve nagy hangon belekezd):* No ugye, megmondtam maguknak, lelkeim, hogy nem kell úgy megrémülni?! Én azért voltam olyan nyugodt, mert mindig olyan előérzetem volt, hogy itt valami csalafintaság van a dologban! Most már elárulom, hogy a forintost is én irányítottam mindig egyik betűtől a másikig. — Ezt is gyanítottam már erősen, hogy hogy és mint, csak addig nem akartam szólni, nehogy elrontsam a hatást. — Persze-hát! — Hiszen odahaza is egyszer én jöttem rá, hogy amíg a társaság szellemezett, hát a szomszédos fiskálisék szobájánya, meg a kocsis igen öltözködtek ám kűnn a mosókonyhában valamiféle fürdőlepedőkbe! Meg osztán azt is én nyomoztam ki, amikor a . . .

MALMOSNÉ *(közbevág, visszatartott mosollyal):* Igen, igen, hisz kétségtelen, hogy Fánika már nyomában

volt a turpisságnak, de hát már én így megelőztem! — Ami a bűnösöket illeti, azért jöttek fel, hogy a bűneiket nyíltan is megbánják és értük bocsánatot kérjenek.

ROZI: Ne tessenek reánk haragudni.

JULIS-NÉNI: Igazán nem akartunk rosszat!

BAKANCS-NÉNI: Csak a mi jó nagyságánknak a kedvéért tettük.

ROZI:

JULIS-NÉNI:

BAKANCS-NÉNI:

} Tessék megbocsájtani!

PINCSIHÁZI: Rozi megmentette Pufika életét, én megbocsátom neki ezt a stiklit. Ugye, mókuskám, mi megbocsátunk Rozinak? Meg bizony! A többieknek is, meg hát!

ROZI:

JULIS-NÉNI:

BAKANCS-NÉNI:

} Köszönjük szépen! (*Kezet csókolnak.*)

BÁRÓNÉ: Ha ilyen bűnbánóak, gyermekeim, akkor természetesen én is megbocsátok. — Azelőtt sem volt ellenük semmi kifogás, — nemde?! Aztán Rozi kissé még fiatal, az meg nem csoda, ha a fiatalság bolondságot művel. — Maga is hajlandó megbocsátani, Hedvig? Ugyebár kedvesem? Egy szép vonás, ha valaki ilyet gyakorol! Az egészen kellemes dolog!

ROZI:

JULIS-NÉNI:

BAKANCS-NÉNI:

} Köszönjük szépen, méltóságos Báróné! (*kezet csókolnak.*)

HEDVIG (*vigan*): Nem mama, én sem haragszom, hiszen az ő szempontjukból igazuk volt. — Nekem mindig úgy imponál, ha az alkalmazottak úgy ragaszkodnak a gazdájukhoz. Ez nemes lélekre vall.

ROZI: Köszönjük, kisasszonykám!

MÁLCSI (*odahúzódva Zsirosnéhoz, hizelegve*): Mamuskám, ugye mi sem haragszunk? Ugye mi is megbocsátunk? Látod, milyen jó, hogy Bakancs néni

volt és nem igazi szellem? Most legalább nyugodtak lehetünk, hogy az igaziakhoz semmi közünk sincsen. No meg aztán legalább nem kell félnünk éjtszaka! Hát nem jobb így?

ZSIROSNÉ: Ha a többiek megbocsátottak, hát csak nem gondolod, hogy egyedül anyád fog haragot táplálni! (*Rozihoz.*) Nem bánom, lelkem, — én is elfelejtek mindent, csak még azt az egyet mondják meg, hová a csudába tudtak úgy eltűnni abba a tenyéryi benyílóba? — Mert hát én ott faliszekrényt ugyan egy felet sem láttam még.

MALMOSNÉ: Menjen Rozi, nyissa ki a faliszekrényt, mutassa meg a hölgyeknek.

ROZI: } *Kinyitják a benyiló ajtaját, bemennek, zö-*
MÁLCSI: } *rögnek, ajtót nyitnak.*

ROZI: Itt van, tessék megnézni. Jó nagy, azelőtt ruhatár volt.

MIND (*bekukucskálnak*): Az ám, tényleg milyen nagy! Észre sem vettük! Nem is lehet meglátni az ajtaját! . . . stb. . . .

ROZI (*kijön, Zsirosné mellett elmenvén kezét csókol*): Ugye nem tetszik haragudni?

FÁNI (*hirtelen odalép, kezét kézcsókra Rozi orra alá tartja, majd egymás után a másik kettőnek is*): Nem haragszom lelkem, megbocsátok, no! Persze meg! Sokkal jobb szívem van. Nem tudok én senkit gyűlölni. Odahaza is volt egyszer egy ilyen esetem, akkor is megbocsátottam, tiszta szívemből. Ugyanis a hugomnak van egy volt oskolatársnéja, akit egy igen tehetős szőlősgazda vett el feleségül, hát éppen szüretre készülődtek, amikor az ura három napig kinn aludt a présházban, hát otthon egyedül aludt az asszony. Nagy pincéjük volt nekik, oszt egész nap nyitva — lelkeim — mert hogy a hordókat görgették ki-be napestig. Hát amint beesteledik, csak fut ám át nagy lelken-

dezve a cselédlány, mert nem messze laknak tőlünk, úgy srégvizaví, hogy azt-mondja, jaj-jaj, azt üzeni a nagyságám, hogy valaki járkal a pincében, ő nem mer egyedül lemenni, hát gyünne át a Fáni-nagysága, — azt mondja, — mert hát tudjuk, hogy ő a legbátrabb, mert még hogy az ördögtül se fél, — azt mondja . . . *(a benyiló felől erős kopogás, hirtelen csönd. Fáni az ajtóra mered. Ismét három még erősebb kopogás és süvöltő hangok, az ajtó lassan nyílik, Fáni nagyot sikoltva menekül, mindenkit félre lökdösve. Mikor már a folyosó ajtóhoz ér, hirtelen kinyílik a benyiló ajtaja és a süvöltő hangokat még mindig utánozva kinéz Málcsika. Nagyot kacag.)*

MIND: *Kacagva lármáznak, Fáni dühösen kiabál.*

FÜGGÖNY.

teri összeköttetésekkel szédíti a jó falusiakat, s ezek bizva az ősi erényben, olvasás nélkül trják alá az általuk kérvénynek hitt megrendelő-íveket. Durák azonban radikális esz-
közőkkel menti meg komáit az esedékes részletektől: botot ragad a helyzet tisztázására. Ilyen meggyőző érvnek Pióca úr sem tud ellenállni és sürgősen kikaparva a sógorok ne-
veit, más vidékre teszi át főhadiszállását.

133. szám. Szöktetés a Parnasszusról.

**Vígjáték 1 felvonásban. — Irtá Goriczky Elvira. —
9 leány- és 4 nőszereplő — Szín: szoba. — Ára 1·20 P.**

Özvegy Berettyóné mindhárom lánya művésznőnek készül: Bozsa operaénekesnő szeretne lenni, Bicu szfnésznő, lla pedig menyasszony, ami ma szintén művészetnek számít. Mind-
hárman nagynénjük, Komlódy Lóna pénzén szeretnék álmu-
kat megvalósítani, aki azonban maga is arának érzi magát
a csinos fogorvos elszánt udvarlása folytán. A legkisebb
hug, Katica azután kiugratja a nyulat a bokorból, összebo-
ronálja nénikéjét a fogorvossal, aki szökve hagyja ott a két
jövendőbeli primadonnától hangos házat, de megígéri, hogy
hozzáségtti őket a világot jelentő deszkákhoz, színésznőt
csinál belőlük, Katicából tanítónőt, Berettyónéból pedig bol-
dog családanyát. Remélhetőleg ő sem jár rosszul a fogor-
vossal.

134. sz. Szellemjárás.

**Vígjáték 3 felvonásban. — Irtá: técsői Téchy Kata.
— 7 nő- és 3 leányszereplő. — Szín: nappali szoba.
— Ára: 1·50 pengő.**

Vidéki úri penzióban tarka társaság verődik össze. Kómikusnál
kómikusabb figurák: az affekta báróné és túlmodern lánya;
Pincsiházy kisasszony elmaradhatatlan ölebével; Zsfrosné,
a vidéki újgazdag és leánykája, végül Paperlapapp Fáni, a vén-
kisasszony, aki annyit beszél, mint hat politikus és nem is
igen rendelkezik több sütnivalóval. A társaság nehezen me-
legszik össze, de a bárónéra igen jó hatással vannak Zsíros
mama milliói s ez elsímítja a társadalmi ellentéteket. Mal-
mosné, a penzió jóra való tulajdonosnője bosszusan értesül
arról, hogy a társaság Fáni kisasszony propozíciójára szel-
lemidézéssel szórakozik. Féltve a penzió jóhírt, érelyesen
kikel a bosszantó babona ellen, de fellépése nem jár kellő
eredménnyel. Két hű cselédje azonban alaposan rápirít a
szeánszózó társaságra: kísértetet játszanak és megjelenésük-
kel óriási pánikot keltenek a szellemidézők között. A ven-

dégek először bosszankodnak, hogy nevetségessé tették őket, később azonban együtt nevetnek a többiekkel és megbocsátanak a mókás cselédeknek. A szeánszok végetérnek, de Zsírosné kislánya megegyszer utóljára ráijeszt Fáni kisaszszonyra. A tréfa kielégítő eredménnyel jár: a szaporabeszédű vénkisasszonyban néhány percig benne reked a szó, amire még nem volt példa.

135. szám. Nótás Katica.

Vidám játék elemi iskolásoknak. — Irta Erdődy Mária. — 31 gyermekszereplő. — Szín: erdő. — Ára 80 fillér.

Az erdő tündéréje ő: Nótás Katica, akinek dalától újból illatoznak az elhervadt virágok s meggyógyulnak a tépett madárszárnyak. Virágok, lepkék, kismadarak várják ujjongó örömmel kis barátinjüket, akinek ajkán felcsendül a nóta s Erdőországban kisüt a nap és úrrá lesz a jókedv.

136. szám. Tündérek bosszúja.

Vidám játék ovódásoknak. — Irta Erdődy Mária. — 34 gyermekszereplő. — Szín: erdő. — Ára 80 fill.

Bájos tündérajáték ovódások részére. A mesék hazájában, az erdőben játszódik, szereplői virágok, törpék, Tündérkirály- és királynő, Béka úrfi, Gólya néni és más kedves mesealakok. Szépen gördülő verszetben értesülünk a tündérek bosszúvágjáról, mert a gyerekek letépték virágtestvéreiket. Mondanunk sem kell, hogy a bosszú elmarad, hiszen a gyermekek a jó pap bácsi számára szedték le a virágokat, neki akartak örömet szerezni. A tündérek megengesztelődnek s az egész erdő a gyerekekkel ünnepel. A kis színmű különösen névnapi vagy más ünnepélyekre alkalmas.

Ára 1.50 pengő.
